

WAAK

Works Great. **Since 1965.**

JAARVERSLAG
2022

JAARVERSLAG 2022

Voorwoord	04
17 SDG's als leidraad	07
1. WAAK Corporate	09
1.1. WAAK 2022 in cijfers	10
1.2. Jobdagen, een groot succes	11
1.3. Van Zorgzaam Werk naar betaald werk	12
1.4. You look better in a WAAK sweater	12
1.5. Site Vijverhoek: nieuwe thuis voor WAAKs inhouse diensten	13
1.6. Not another brick wall	15
1.7. SAP-systeem: verandering met impact	16
2. Duurzaamheid & circulariteit	19
2.1. WAAK streeft naar CO2-neutraliteit	20
2.2. Rebekka Vanhamel: duurzaamheid in het DNA	21
2.3. Akoestisch en circulair: een perfect match	22
2.4. Hergebruik van spuitgietresten	22
2.5. Verf en water van elkaar scheiden	24
2.6. Onze duurzame en circulaire aanpak in de prijzen	24
3. Technologie & innovatie	27
3.1. META wordt Expertisecentrum	28
3.2. Aangepast spuitgietmachine boost ergonomie maatwerkers	29
3.3. Ayo technology!	31
3.4. Project Rollator Hack: een wereld van verschil	32
4. Realisaties	35
4.1. WAAK draagt steentje bij aan dikkedarmkankeronderzoek	36
4.2. Rita Vanhaelewijn: eigen medewerkers ambassadeur	37
4.3. Project slimme meters	38
4.4. WAAK & Smappee: Pedal to the metal	40
4.5. Het boek van Opbrouck	41
4.6. Wijnen, wijnen, wijnen met Vyncke	42
4.7. WAAK wint Atlas Copco-Award	42
4.8. Wilgenschuttingen	43
4.9. WAAK & Belintra een samenwerking op wielrijes	43
5. Bruisend WAAK	47
5.1. WAAKiki	48
5.2. Soep met babbeltjes	49
5.3. WOW-campagne	49
5.4. Free coffee	50
5.5. Hackathon	50
5.6. KV Kortrijk en WAAK, een topmatch	50
5.7. De WAAK? Het WAAK? WAAK? Wim Opbrouck klaart het uit!	51
6. Duurzaamheidsverslag	53

VOORWOORD

Sociaal ondernemen op zijn best

Hoe kan je WAAK samenvatten in een boekje, laat staan op een A4'tje...? WAAK is een leef- en werkgemeenschap van meer dan 2.000 mensen die heel bewust en geëngageerd bezig zijn met kansen geven, krijgen en grijpen. We creëren toegevoegde waarde en helpen mensen zichzelf te ontplooien. Dat zit in onze genen, daar is onze visie van doordrongen en het bepaalt elke kleine en grote beslissing. Dat moet je meemaken, beleven én voelen. En dat onvermurwbaar engagement leidt tot een ongelooflijke power, gedrevenheid en dynamiek waardoor onze sociale missie zeker ook klanten en markten voedt en van toegevoegde economische waarde dient.

Ondanks dat de toestroom beperkt en de arbeidsmarkt bijzonder krap is (ook voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt), was 2022 **een sterk jaar met ongelofelijke prestaties** op vlak van bijkomende tewerkstelling. We zijn desondanks in onze doelstelling geslaagd om elke dag een maatwerker en elke week een nieuwe omkaderingsmedewerker aan te werven. We kiezen bewust voor een verbreding van de instroomgroep. Bovenop de klassieke doelgroep vinden ook langdurig zieken, arbeidszorgers, anderstaligen, allochtonen en vluchtelingen hun weg naar onze organisatie.

Een mooie stap vooruit in 2022 is de nog sterkere toevoeging van de P van Planet aan onze kerndoelstellingen. Onze leidraad hierbij zijn de **Sustainable Development Goals (SDG's)** of duurzaamheidsdoelstellingen van de Verenigde Naties. In het verleden werden onze inspanningen al beloond met het SDG Pioneer label, dit jaar gingen we nog een stap verder en werden we tot **SDG Champion** gekroond. In Vlaanderen kregen slechts 28 bedrijven deze award en wij zijn ontzettend trots dat wij hier deel van mogen uitmaken. Ook in 2023 gaan we op dit elan verder. We blijven hard pionieren in het opbouwen van kennis op vlak van circulaire economie. We zetten het proces om onze CO2-footprint te reduceren verder. Het luik van onze commerciële strategie dat zich focust op deze ecologische economie, creëerde in 2022 reeds een kwart van onze toegevoegde waarde. Wij verwachten dat dit aandeel in 2023 alleen nog maar zal toenemen en dat kunnen we alleen maar toejuichen. Omdat onze activiteiten stevast tegen dit licht gehouden worden en dit steeds centraler komt te staan in onze bedrijfsstrategie, trekken we dit ook door in dit jaarverslag. Zo is iedere activiteit gelinkt aan één of meerdere SDG's.

De roep om producten en technologieën die **ecologisch en duurzaam** zijn, wordt steeds groter. Zo kunnen zelfs de grootste spelers op de markt van warmtepompen, laadpalen, slimme meterkasten en e-mobility oplossingen de vraag nauwelijks bijhouden. Deze producten worden op technisch vlak steeds beter en geavanceerder, maar ook complexer. En als toeleverancier én maatwerkbedrijf, dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werk verschaft, stelt ons dat voor grote uitdagingen. Dit is dan ook de reden waarom we in 2023 nog sterker zullen inzetten op **technologie en digitalisering**. Zo zullen we onze knowhow, innovatieve drive en inzichten verder aanscherpen en wat de ontwikkeling van hightech instrumenten betreft nog een versnelling hoger schakelen. Eye tracking, augmented reality, artificial intelligence en big data staan gebeiteld in ons woordenboek. Hoewel het eindstation nog niet bereikt is, beschouwen we dit als dé hefboomen om onze missie te realiseren. Het zal ons in staat stellen om de kloof te dichten tussen de complexe markt vraag en de mogelijkheden van onze maatwerkers.

Communicatie en marketing hebben een grote impact op het imago van WAAK en hoe klanten, sollicitanten, beleidsmakers en de vrouw en man in de straat ons bedrijf

percipiëren. 2022 was dan ook het jaar van een meer gestructureerde aanpak en **tactiek van sociale media**. We beïnvloeden niet alleen hoe mensen onze organisatie zien, we veranderen ook het beeld van de volledige sector. Steeds meer komen maatwerkbedrijven in beeld als professionele, industriële bedrijven die schouder aan schouder kunnen staan met reguliere ondernemingen. Ook op dit vlak zijn we trots dat we een pioniersrol kunnen vervullen. Het WOW-effect van onze campagnes straalt af op de volledige sector.

Dit alles zorgt ervoor dat we 2022 kunnen boekstaven als een op alle vlakken succesvol jaar. WAAK toonde zich als een **flexibele en veerkrachtige onderneming** die geen enkele uitdaging uit de weg gaat. Wat 2023 ook biedt, deze mentaliteit zal ervoor zorgen dat we ook nu opnieuw performant zullen zijn op commercieel-economisch, financieel en tewerkstellingsvlak!

En daar zijn we ontzettend trots op!

Tim Vannieuwenhuysse
Algemeen Directeur

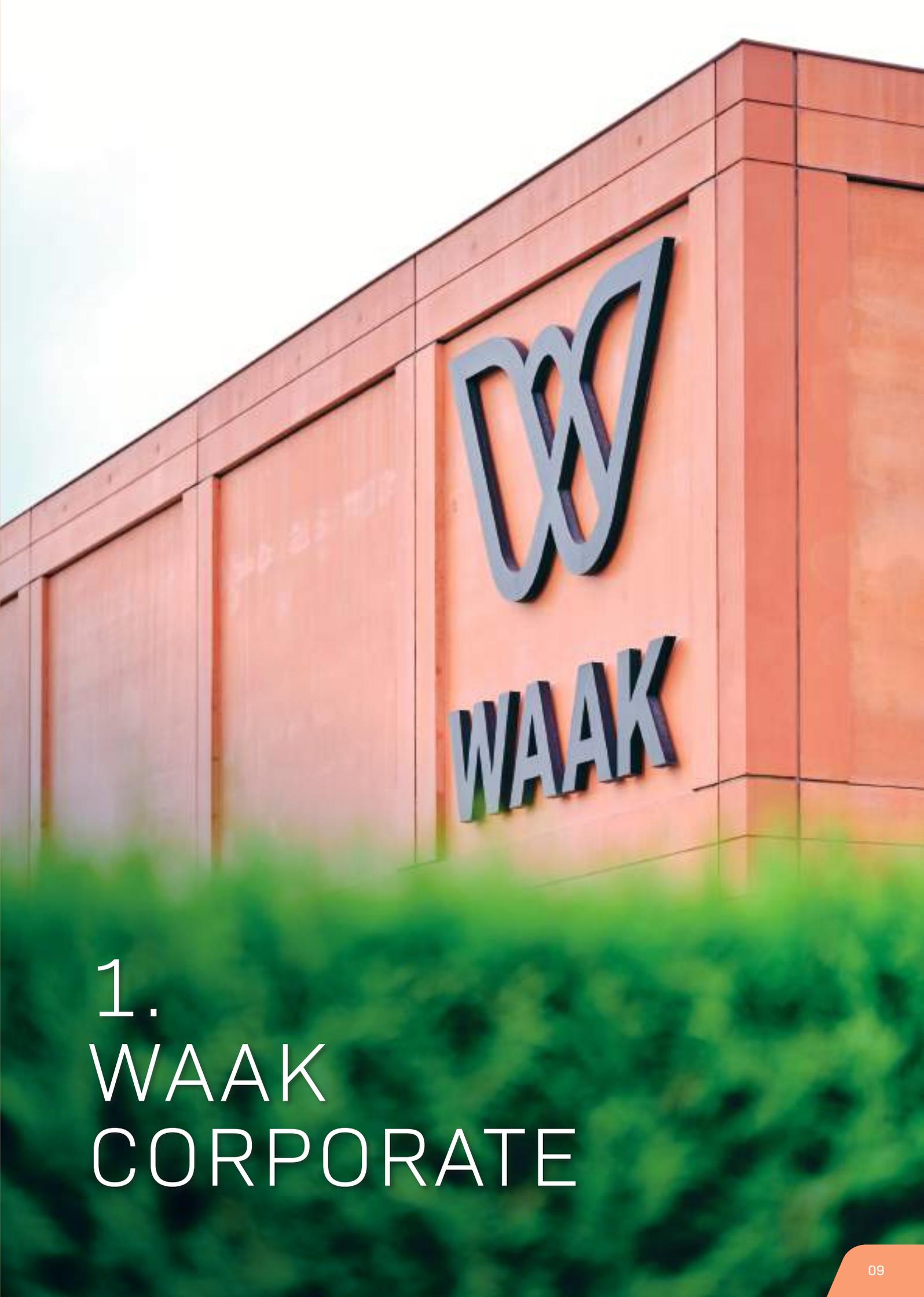
17 Sustainable Development Goals als leidraad

WAAK zet al jaren sterk in op duurzaamheid en circulariteit.

We laten ons hierbij leiden door de 17 duurzaamheidsdoelstellingen of Sustainable Development Goals (SDGs) van de Verenigde Naties. Alle activiteiten die op de volgende pagina's uitgelicht worden, zijn gelinkt aan één of meerdere SDGs, die ons daartoe geïnspireerd hebben.

1. WAAK CORPORATE

1.1. WAAK 2022 in cijfers

Het succes van een regulier bedrijf kan je makkelijk in cijfers uitdrukken. Voor een maatwerkbedrijf, zoals WAAK, een sociale onderneming waar de hoofdfocus op de mens ligt, is dit minder evident. Hoewel je hieronder de belangrijkste zakelijke cijfers terugvindt, vertellen ze niet het volledige verhaal. In tegenstelling tot reguliere ondernemingen kan opbrengst in ons geval niet gelijk gesteld worden aan het omzetcijfer. Onze grootste winst

is dat we er opnieuw in geslaagd zijn om onze visie en missie glansrijk te realiseren: duurzame en aangepaste tewerkstelling met kansen op zelfontplooiing creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. WAAK is een bedrijf van en voor mensen. Dit is na meer dan 57 jaar nog steeds de essentie van WAAK en dat kan je niet uitdrukken in één alles omvattend cijfer.

* Maatwerkers zijn mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die onder het maatwerkbesluit vallen en bijgevolg ondersteund worden door een werkondersteuningspakket (WOP). Dit is een financiële compensatie die een werkgever krijgt als hij/zij een maatwerker in dienst neemt. In WAAK hebben wij niet alleen maatwerkers in dienst, wij gaan nog een stap verder. Wij stellen alle mensen tewerk die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben, dus ook mensen die niet ondersteund worden door een WOP-pakket. Dit is dan ook de reden waarom wij in WAAK spreken van 'doelgroepers' als we het over onze medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

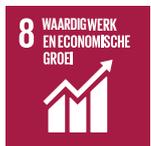
1.2. Jobdagen, een groot succes

Mensen aanwerven in deze oververhitte arbeidsmarkt is geen sinecure. Veel meer dan vroeger is het voor bedrijven alle hens aan dek om de juiste mensen binnen te halen. Bij WAAK wedden we niet op één paard, maar gaan we resoluut voor een multi-channel aanpak. Zo zetten we in op online en social mediacampagnes, employer branding acties en jobbeurzen. Omdat we met veel bedrijven in dezelfde kleine vijver vissen, is het zaak je te onderscheiden.

Zo waren we in april met een nieuwe stand aanwezig op de Bedrijvencontactdagen in Kortrijk. In tegenstelling tot de andere aanwezige bedrijven strooiden we onze vacatures niet in het rond, maar probeerden we een eerlijk beeld te schetsen van waar WAAK voor staat. Bezoekers van onze stand werden niet door een HR-medewerker te woord gestaan, maar wel door één van onze medewerkers. Dus geen 'hard selling', maar subtiële, doeltreffende employer branding. En dat wierp

zijn vruchten af, veel bezoekers gaven aan dat ze onze aanpak een verademing vonden. Geregeld krijgen we nu nog sollicitanten over de vloer die we daar voor het eerst ontmoet hebben.

Deze aanpak trokken we in het najaar van 2022 verder door in onze WOW-campagne. Overal waar je ging in Harelbeke, Kuurne of Kortrijk kwam je de alom gekende WOWWAAK-gezichten tegen. We sloten het jaar af door zelf een jobhappening voor werkbegeleiders te organiseren waar we nieuwe medewerkers mee aan boord haalden. Het is fijn om vast te stellen dat mensen WAAK nog steeds zien als een goede werkgever en een vaste waarde in West-Vlaanderen. Mikken op duurzame, langdurige tewerkstelling en niet tijdelijke functies of flexijobs wordt positief onthaald. Zowel door maatwerkers als omkaderend personeel.

1.3. Van Zorgzaam Werk naar betaald werk

Niet alleen WAAK slaagde in zijn opzet om 200 nieuwe maatwerkers in dienst te nemen. Ook ZOWE zette dit jaar een belangrijke mijlpaal neer. ZOWE staat voor Zorgzaam Werk en is een initiatief van WAAK en 'de branding'. ZOWE organiseert arbeidszorg. De bedoeling hiervan is om mensen terug te activeren. Zo kunnen ze ofwel in de richting van betaald werk evolueren ofwel, als betaald werk niet haalbaar is, in de arbeidszorg blijven. In het eerste geval kunnen ze binnen WAAK blijven en als maatwerker aan de slag gaan of naar een ander bedrijf gaan. Sinds het

project van start ging in 2015 slaagde ZOWE er in om 200 mensen te laten doorstromen naar betaald werk. Django Verschoore heeft de eer om als 200ste medewerker door te vloeien naar de Groendienst van WAAK.

1.4. You look better in a WAAK sweater

In 2021 startten we met de rebranding van WAAK. We kregen een nieuw logo, de huisstijl kreeg een make-over, een vernieuwde website zag het daglicht, enzovoort. Een jaar na dato werden alle WAAK-medewerkers uitgerust met nagelnieuwe T-shirts en sweaters. Ondertussen is iedereen volledig gewend aan zijn/haar nieuwe outfit en overal hoor je instemmend: you look better in a WAAK sweater!

1.5. Site Vijverhoek: een nieuwe thuis voor de inhouse diensten van WAAK

Vernieuwing en verandering waren de rode draad doorheen 2022. Zo kregen onze diensten op locatie een fonkelnieuw gebouw in de Vijverhoek in Kuurne. In 2020 werd de eerste steen van de nieuwe vestiging gelegd en nu, twee jaar later, is het gebouw volledig af. Het huisvest de Groendienst, Inhouse Enclavewerk en de Schilder- en Schoonmaakdienst en is een visitekaartje geworden dat het unieke en duurzame karakter van WAAK perfect weerspiegelt.

Niet meer in dezelfde vijver vissen

De afdeling Groendienst van WAAK is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een groot team van 250 medewerkers dat bovendien over een enorm arsenaal van meer dan 1.000 machines en ruim 50 voertuigen beschikt. Een nijpend tekort aan ruimte was dan ook de voornaamste reden waarom WAAK twee jaar geleden op zoek ging naar nieuwe mogelijkheden. Voorwaarde was wel dat de nieuwe site zich in de nabijheid van de andere vestigingen zou bevinden.

De site Vijverhoek, waar ook onze Metaalafdeling is gevestigd, kwam naar voor als meest geschikt, maar eigenlijk was er geen plaats genoeg voor een volledig nieuw gebouw. Met de verhuis van buurbedrijf Lucardi kwam daar echter verandering in. WAAK kocht dit aanpalend stuk grond waardoor de site Vijverhoek meteen een stuk groter werd en dit het optrekken van een nieuw gebouw mogelijk maakte.

Er werd niet alleen besloten om de Groendienst in het nieuwe gebouw te huisvesten, ook de andere diensten op locatie zoals Inhouse Enclavewerk en de Schoonmaak- en Schilderdienst (in totaal 200 personen), kregen er hun nieuwe stek.

Size does matter!

Het nieuwe gebouw moest groot genoeg zijn voor de vier diensten. Architectenbureau DBG (D'Hondt, Beyens & Goesaert) ging de uitdaging aan en ontwierp een ruim gebouw van 1860 m², bestaande uit 3 verdiepingen. De constructie werd uitgevoerd door het bedrijf Stadsbader in samenwerking met nevenaannemers Quartier, Cerasec, Dejaegher en Coelembier. Het gebouw is opgetrokken uit gepigmenteerd rood beton, dat het gebouw zijn karakteristieke look & feel geeft, en metalen afscheidingswanden. De kleur doet enerzijds denken aan de vertrouwde Vlaamse baksteen, maar is anderzijds voldoende verschillend waardoor het opvalt in het straatbeeld. Net als WAAK is het dus 'one-of-a-kind'.

Een moderne en comfortabele uitvalsbasis

Op de benedenverdieping van het gebouw vindt men het onthaal, de HR dienst en twee grote polyvalente ontmoetingsruimtes met plaats voor ruim 400 mensen. De vier diensten komen er 's morgens samen en worden gebriefd over hun werkopdracht. Op de bovenverdiepingen bevinden zich de kleedkamers, burelen en vergaderzalen voor het omkaderend personeel. Het gebouw is voorzien van alle comfort, er zijn douches en een droogplaats voor de werkkledij. Dankzij het nieuwe gebouw beschikken de medewerkers van WAAK over een aangename uitvalsbasis die voldoet aan alle noden.

Op maat van de maatwerker

Site Vijverhoek is volledig aangepast aan de maatwerker. Zo zijn er voor de verschillende diensten meerdere magazijnen voorzien om hun werkmateriaal veilig in op te bergen. Er zijn 3 parkings van in totaal 8.140 m² ofwel 283 parkeerplaatsen, er is een fietsenstalling, die plaats biedt aan 250 fietsen, en is er een overdekte groenafvalzone van 1.000 m². De totale kost van het project komt neer op zo'n 5 miljoen euro.

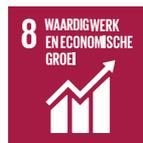

Duurzaam gebouw

WAAK voert duurzaamheid hoog in het vaandel. Dit komt ook tot uiting in de nieuwe site: uiterlijk is het gebouw rood, maar het hart is 100 % groen. Zo zijn er zonnepanelen op het dak geïnstalleerd, is er een grote waterbuffering via regenputten met een drainagesysteem voorzien en kunnen de medewerkers gebruik maken van publieke laadpalen. Bovendien is het gebouw ook officieel BEN ofwel Bijna Energie-Neutraal. Dit betekent dat het E-peil, dit is het energieverbruik van het gebouw, beneden E50 moet zijn. Met een E-peil van E34 zit onze nieuwe vestiging ruim onder de wettelijke norm.

Een visitekaartje om mee uit te pakken

Na twee jaar is het gebouw op de Vijverhoek-site volledig af en is het reeds in gebruik genomen door de medewerkers van WAAK. De realisatie van dit project is een ongelooflijke prestatie van alle betrokkenen, die zich ondanks de coronapandemie, niet uit het lood lieten slaan. Het gebouw is een eyecatcher geworden, een visitekaartje dat WAAK met veel trots aan de buitenwereld mag laten zien.

1.6. Not another brick wall

Another brick wall? Daar doen we bij WAAK niet aan mee! Daarom gaven we de achterkant van de Metaalassenblage-afdeling een 'extreme make-over'.

We namen de gerenommeerde graffiti-artieste Djoels onder de arm om een ontwerp te maken rond het thema 'ecologische economie'. De kunstenaar, die gespecialiseerd is in fotorealistische werken, koos ervoor om twee kinderportretten te maken. Ze deed dit omdat "kinderen onze toekomst zijn en we moeten zorgen dat de aarde voor hen gezond blijft". Een mooi idee dat Djoels omzette naar een prachtige mural van 160 m² waar je mond van opent. Dankzij haar werk kan je de Kuurnse Vijverhoek niet meer voorbij rijden zonder WAAK op te merken!

1.7. Ons nieuw SAP-systeem, een verandering met impact

De verandering met de grootste impact was misschien wel de minst zichtbare. Omdat ons zelf ontwikkeld ERP-systeem, IRIS, technisch niet langer ondersteund werd, was het dringend aan vervanging toe. Er werd gekozen voor het cloud based ERP-pakket van SAP S/4HANA. Voor de implementatie, die pas in de loop van 2023 volledig voltooid zal zijn, gingen we niet over één nacht ijs. We hadden een interview met Projecttrekker Bart De Praetere en zijn opvolger, Ruben Deylgat, Directeur van het Expertisecentrum.

Kun je zo eenvoudig mogelijk uitleggen wat SAP is?

Bart: SAP is een ERP-systeem (Enterprise Resource Planning), een softwarepakket waarin je de actuele status van alle informatie van je bedrijf terugvindt: de financiën, hoeveel stock er is... Het biedt een totaalbeheer van je bedrijf. Het laat je toe om je bedrijf van heel dichtbij en op een zeer gedetailleerde manier te kunnen opvolgen en coördineren.

Ruben: Het is de administratieve ruggengraat die alles overeind houdt. Zonder een dergelijk systeem heb je geen inzicht of overzicht van je bedrijf en kan je geen weloverwogen bedrijfsbeslissingen nemen. De implementatie van dit SAP-systeem is met ander woorden heel belangrijk voor de koers van WAAK.

Welke voordelen biedt dit nieuwe systeem voor WAAK?

Bart: Ons vorig ERP-pakket, IRIS, was op maat geschreven van WAAK. Dit systeem was lang heel goed voor ons bedrijf, maar dit is niet langer het geval, want WAAK is te groot geworden. Door te veranderen van systeem willen we van nul beginnen. We hebben al onze huidige noden in kaart gebracht en zijn van daaruit terug beginnen opbouwen.

Ruben: SAP S/4HANA is in tegenstelling tot IRIS niet op maat gemaakt. Het is het meest gangbare ERP-pakket ter wereld. We kunnen dus rekenen op de goed uitgebouwde support van een extern bedrijf. Het is niet langer zo dat alle kennis over het systeem in WAAK zelf zit. Bovendien zal het systeem ook automatisch geüpdatet worden waardoor het minder snel zal verouderen als IRIS. Het is flexibeler en zal beter mee evolueren met ons bedrijf. Ik vergelijk het graag met een huis: het oude systeem was zoals een woning waar alle elektrische toepassingen met de hand bediend moesten worden, het huidige systeem zal een spiksplinternieuwe villa zijn met domoticasysteem dat volledig automatisch en autonoom zal functioneren.

Leuke vergelijking! Het SAP-team bestaat uit heel veel mensen die elk hun invalshoek hebben. Kunnen jullie je eigen rol in het team toelichten?

Bart: Ik ben projectcoördinator. Ik ben de lijm tussen C-TAC, dit is het bedrijf dat instaat voor de implementatie van SAP, en WAAK. Verder sta ik ook in voor de interne sturing tussen de process owners en ons management.

Ruben: Ik ben nog niet zolang in dienst bij WAAK en ben dus volledig nieuw in het project. Ik zal het werk van Bart verderzetten en een ondersteunende rol bieden vanuit het Expertisecentrum. Bart heeft alles in goede banen geleid. Ik begeleid het proces nu tot het finaal afgewerkt is.

Kun je kort even de SAP-teams toelichten? Welke team doet wat?

Bart: In hoofdzaak kun je de twee grote teams onderscheiden: de Key Users en Process Owners. De Key Users hebben een meer uitvoerende rol en beschikken over praktische kennis. Zij leiden collega's van hun afdeling op. De Process Owners hebben een helicopterview, een brede kijk op hun domein (Sales, Finance, Aankoop...) en de rol die SAP er in moet

spelen. Het gaat ook om personen die over de nodige beslissingskracht beschikken om knopen door te hakken als dat nodig is.

Ruben: We moeten zeker ook nog het Shopfloor-team vermelden. Al kan je ze eigenlijk niet volledig onder het SAP-team scharen, toch hebben ze een heel grote impact op de SAP-transitie. Shopfloor is een programma dat instructies doorgeeft naar de productievloer. De software is gekoppeld aan het SAP-systeem en beide wisselen real-time data uit. Shopfloor zal het huidige, ook zelfgeschreven werkinstructieprogramma 'Prost' vervangen.

Bart: Het Shopfloorteam staat los van het SAP-team, maar doordat beide softwaresystemen geconnecteerd zijn met elkaar, moeten beide teams nauw met elkaar samenwerken.

Kun je het SAP-traject tot nog toe beschrijven?

Bart: Het voorbije jaar hebben we uitgeschreven wat we wilden en werd het SAP systeem hieraan aangepast door de mensen van C-TAC. Dat gebeurde telkens in 'sprints'.

Ruben: SAP moet je zien als een blokkendoos, een vast pakket dat kan aangepast worden aan specifieke noden van een bedrijf.

Bart: In totaal waren er zo'n 16 'sprints', die elk 2 weken duurden. Na iedere afgewerkte doelstelling volgde een periode van testen waarbij nagegaan werd of de nieuwe functionaliteiten zouden werken. Sinds de zomer van 2022 is dit afgewerkt en zijn we heel het systeem uitgebreid aan het testen. Dit is de UAT ofwel User Acceptance Test-fase waarbij het systeem in zijn totaliteit wordt gecontroleerd.

Ruben: In december werd dit beëindigd en zijn we overgegaan naar de datamigratie van ons vorig ERP-systeem, IRIS, want we willen die gegevens uiteraard niet verloren laten gaan. Dit bracht de nodige problemen met zich mee wat ervoor zorgde dat de deadline verschoven moest worden naar 1 mei 2023. Wat volgt, is nu dat iedereen in WAAK met het nieuwe systeem zal moeten leren werken.

Zal je de deadline van 1 mei halen?

Ruben: Zeker en vast! There's no other way, heel het team zet alles op alles om het te doen slagen!

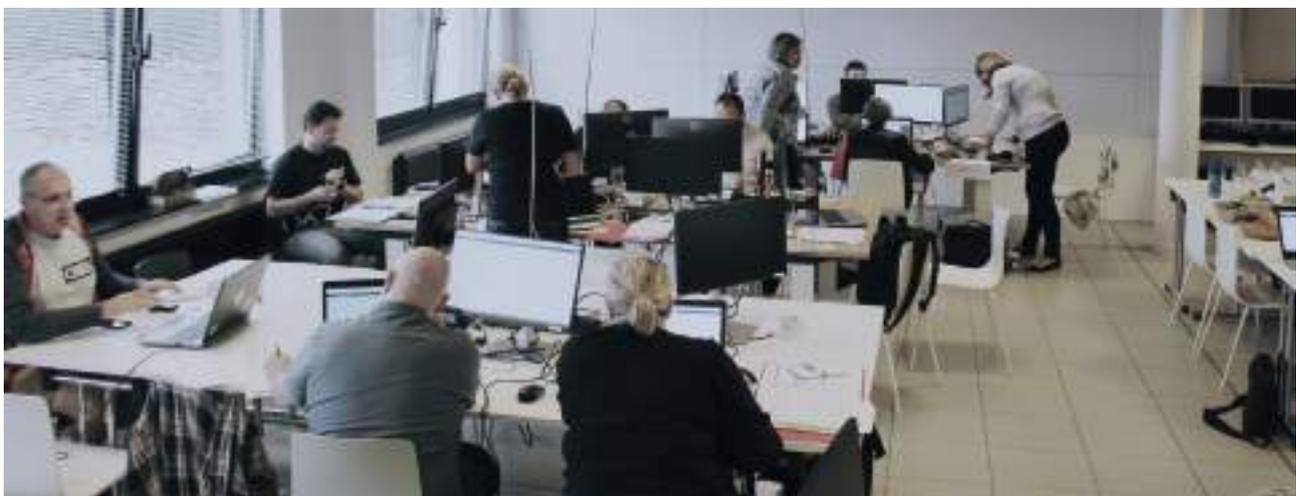
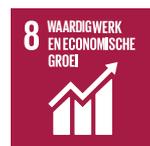
Nu de eindmeet in zicht komt, hoe kijken jullie op de hele ervaring terug?

Bart: Het was een proces dat een uitdaging vormde voor iedereen. Zeker de spreidstand tussen het SAP-traject en de dagelijkse taken was soms heel zwaar. Er zijn nog een aantal hordes die we moeten nemen, maar de top van de ijsberg is voor iedereen in zicht en dat geeft het team de moed om door te zetten.

Ruben: Uiteindelijk zullen we allemaal met een positief gevoel terugkijken op het project. Op dit ogenblik hebben we al heel veel mooie dingen gerealiseerd. Nu verlangen we allemaal tot het voorbij is en alles 'up and running' is, maar eens dat gebeurd is en we terug stil zullen kunnen staan, zullen we allemaal beseffen dat we prachtwerk afgeleverd hebben. We hebben nu de basis gelegd voor de komende jaren, we hebben een heel stevig fundament afgeleverd waar de rest van de organisatie op kan bouwen en dat is iets waar heel het SAP-team ontzettend trots op mag zijn. Dat is wat we moeten onthouden, niet die paar bumps in the road.

Ruben, jij neemt binnenkort de taken van leading man Bart over. Ben je erop voorbereid?

Ruben: Ja, zeker en vast! Ik heb het geluk gehad dat ik een goede overdracht heb gekregen van Bart. Ik heb kunnen meelopen met hem en heb zo het systeem leren kennen. Bart heeft het zwaarste werk verwezenlijkt, mijn taak is nu enkel nog de boot aanmeren en zorgen dat we verder blijven gaan in de juiste richting.

2. DUURZAAMHEID & CIRCULARITEIT

2.1. WAAK streeft naar CO2-neutraliteit

Op vlak van duurzaamheid en circulariteit neemt WAAK het voortouw. We zijn ervan overtuigd dat we onze economie zo kunnen organiseren dat we op een 100% duurzame manier met onze grondstoffen en het milieu kunnen omgaan. Vanuit die overtuiging gaan we in zee met het bedrijf E-Luse, dat ons mee zal ondersteunen om de uitstoot van broeikasgassen – en bijgevolg onze CO2-voetafdruk – tot een minimum te herleiden. Samen nemen we onze bedrijfsprocessen onder de loep en stippelen we een stappenplan uit om WAAK om te vormen tot een CO2-neutrale onderneming.

Een bredere, maatschappelijke context

Als maatwerkbedrijf is het welzijn van onze medewerkers, gelijke kansen en geestelijke en lichamelijke gezondheid onze hoofdfocus. We zijn er ons echter ten zeerste van bewust dat we handelen binnen een grotere, maatschappelijke context. Dit is de reden waarom wij sterk begaan zijn met de uitdagingen van onze samenleving, zoals milieu, vervuiling, duurzaamheid en de transitie naar een circulaire economie. Ons inzetten hiervoor maakt deel uit van onze missie en visie.

CO2-neutraal ondernemen

Wij doen dit niet alleen omdat het onze overtuiging is, ook de Europese Unie legt dit op aan haar lidstaten. In 2019 ondertekenden alle leden van de EU de 'Green Deal'. Dit zijn een reeks afspraken, die er toe moeten leiden dat de netto-uitstoot van broeikasgassen in de EU tegen 2030 met minstens 55% verminderd is tegenover het niveau van 1990. Als grote vervuiler wordt van de industrie verwacht dat ze sterke inspanningen levert om CO2-neutraal (de hoeveelheid broeikasgassen moet tot een minimum

gereduceerd worden) te worden. Wij willen echter niet wachten tot 2030, wij willen *nu* al CO2-neutraal zijn.

Systematisch aanpakken

Hoewel we in het verleden al verschillende inspanningen deden (installeren van zonnepanelen, recupereren van plastic, opvangen van regenwater...), willen we de zaken nu systematisch aanpakken. Hiervoor gaan we in zee met het bedrijf E-Luse uit Waregem. Samen met hen berekenen en analyseren we onze CO2-uitstoot. Op basis daarvan onderzoeken we waar we als bedrijf de grootste mogelijke impact kunnen maken. Als dit in kaart gebracht is, maken we een stappenplan dat de bronnen van vervuiling aanpakt. In de analyse-fase wordt het hele bedrijfsproces – van aankoop tot levering bij de klant – onder de loep genomen: zijn de grondstoffen die wij gebruiken van gerecycleerde oorsprong? Is onze elektriciteit groen? Worden onze transporten efficiënt georganiseerd? Pas in het tweede luik, bij het maken van een stappenplan, wordt bekeken wat we zullen aanpakken en hoe.

Duurzaamheid: Investeren in de toekomst

Door op een dergelijke manier te werken, zorgen we ervoor dat we het proces op een efficiënte manier aanpakken en dat we ook de 'verborgen vervuilers' niet vergeten. Dit is een grote en ontzettend belangrijke stap in de realisatie van onze visie.

2.2. Rebekka Vanhamel: duurzaamheid in het DNA

WAAK streeft ernaar om een duurzame organisatie te zijn. Als bedrijf doen we al heel veel, maar wat we eigenlijk willen, is dat WAAK volledig doordrongen is van duurzaamheid. We willen dat iedereen – van directie tot productievloer – hierover nadenkt. Enkel zo kunnen we ervoor zorgen dat mensen hun manier van werken anders gaan bekijken en aanpakken. Om dit te bereiken moeten we duurzaamheid en circulariteit in WAAK nog meer op de kaart zetten. Acties en ideeën moeten hun ingang kunnen vinden, maar moeten ook kaderen in een algemene duurzaamheidsstrategie. Enter Duurzaamheidscoördinator Rebekka Vanhamel.

Rebekka Vanhamel werkt al 12 jaar bij WAAK en kent de organisatie door en door. Tot voor kort was ze full time Projectontwikkelaar bij de afdeling Werkvoorbereiding in de Kabelassemblage. Toen duidelijk werd dat WAAK zich meer en meer zou richten op de ecologische economie, werd in september 2022 besloten om een Duurzaamheidscoördinator aan te stellen. Als bezieler van onze duurzame denktank Circulair, lag Rebekka Vanhamel voor de hand om deze functie in te vullen. Op dit ogenblik is ze 50% Projectontwikkelaar en 50% Duurzaamheidscoördinator.

DuurzaamheidsWAAKhond

“Een duurzaamheidscoördinator ziet erop toe dat een bedrijf duurzaam is in al zijn facetten. In die zin wordt duurzaamheid heel breed opgevat”, zo vertelt Rebekka. Het gaat niet louter over welke materialen je aankoopt, hoe belastend productieprocessen zijn voor het milieu of hoeveel CO2 je als onderneming uitstoot, een duurzaamheidscoördinator neemt ook zaken zoals het personeels- en mobiliteitsbeleid onder de loep en probeert daar ook verbeteringen aan te brengen. “In mijn functie ben ik een beetje een WAAKhond voor wat duurzaam handelen en ondernemen betreft.”, aldus de nieuwbakken coördinator.

Duurzaamheid als strategie

Onze huidige acties rond duurzaamheid hebben nog steeds een groot ad hoc-gehalte. De bedoeling is dat we structurele acties ondernemen. Duurzaamheid moet ingebed worden in onze bedrijfsstrategie. In eerste instantie wil Rebekka dan ook bekendheid en goodwill creëren hiervoor: “Duurzaamheid moet doorheen WAAK vloeien. Iedereen moet ermee begaan zijn. Het is niet omdat ik duurzaamheidscoördinator ben, dat iedereen in WAAK op slag duurzaam zal beginnen handelen. Het is een project waar iedereen moet aan meewerken: van directie tot de productievloer. Vandaar dat iedereen warm maken mijn eerste grote actie is. Dat wordt het fundament waarop ik wil verder bouwen.”

Onze partners onder de loep

In WAAK gebeurt er al heel veel rond duurzaamheid, maar dat wil niet zeggen dat er geen verbeterpunten meer zijn. Rebekka brengt deze momenteel in kaart. Eén van deze zaken is ons aankoopbeleid. “Momenteel is dit nog een blinde vlek. We weten tot op heden niet of we met duurzame leveranciers werken. Dat wil ik graag onder de loep nemen. Het is belangrijk dat we als duurzaam bedrijf ook werken met grondstoffen die op een duurzame wijze tot stand zijn gekomen. Dat is niet alleen voor onszelf belangrijk, het is ook een signaal naar de maatschappij en andere bedrijven. Als duurzaamheidsvoortrekker willen wij met onze partners, leveranciers, maar ook klanten die grondstoffen aanleveren in gesprek gaan hierover. Op die manier willen wij een verandering in mindset bewerkstelligen.”

Voordelig voor iedereen

De functie van duurzaamheidscoördinator is nieuw in onze organisatie. Er is geen kant-en-klaar draiboek waar Rebekka op kan terugvallen. Ze zal dan ook sterk haar eigen accenten kunnen leggen en haar eigen traject uitstippelen: “Wat ik zeker wil bereiken, is dat mensen inzien dat duurzaamheid ook plezant kan zijn. Het is geen ballast. Het is niet ontzettend duur, zoals sommigen beweren. Ik wil aantonen dat het nuttig is en dat je zaken kan opsteken die je ook thuis kan gebruiken. Door te streven naar een duurzamere levensstijl, maak je niet alleen het klimaat en milieu beter, het zorgt er ook voor dat je op een betere, gezondere manier kan gaan leven. Het zorgt voor een betere toekomst voor onszelf en de generaties na ons. Als ik mensen hiervan kan overtuigen in WAAK, dan zal me dat heel gelukkig maken.”

2.3. Akoestisch en circulair, een perfecte match!

Een project dat op het conto van Rebekka en haar collega's van de denktank Circulair mag geschreven worden, zijn de akoestische panelen voor bureauruimtes, die we ontwikkeld hebben in samenwerking met het Turnhouts kantoormeubelenbedrijf Robberechts.

Het leuke aan de panelen is dat ze volledig circulair zijn. Zo is de hoes gemaakt van afgedankte jeansbroeken. Ook het frame is gemaakt uit gerecycleerd aluminium en kan opnieuw en opnieuw ingezet worden. Dat is waar we als bedrijf naar streven: zero waste en oneindig hergebruiken.

Dit verhaal klonk Designregio Kortrijk, dit is een organisatie die creativiteit, innovatie en ondernemerschap in de Leiestreek wil stimuleren, als muziek in de oren. Rebekka mocht het project dan ook gaan voorstellen op het door de organisatie georganiseerde, circulaire Wonder Festival. Een unieke opportuniteit om onszelf bij internationale en gelijkgestemde ondernemers in de kijker te plaatsen als potentiële partner voor circulaire samenwerkingsverbanden.

2.4. Hergebruik van spuitgietresten

Bij WAAK voeren we circulariteit hoog in het vaandel. Kabels en connectoren bestemd voor elektrische laadpalen, warmtepompen en andere HVAC-toepassingen worden vaak met een kunststof afdichting omgespoten. Bij dit proces ontstaan plastic restanten ofwel spuitgietresten. In tegenstelling tot veel andere bedrijven laten wij deze resten niet ophalen en recyclen als industrieel afval. Wij nemen ze opnieuw in gebruik.

Circulariteit hoog in het vaandel

Circulariteit wil verspilling maximaal tegen gaan en grondstoffen zoveel en zo lang mogelijk hergebruiken. In de ideale wereld krijgen producten zo een eendeloze levensduur en gaan er geen grondstoffen meer verloren.

Spuitgieten: resten recupereren en hergebruiken

In de Kabelassemblage-afdeling van WAAK spuitgieten we heel veel elektrische kabels (gemiddeld produceren we tot 100.000 kabels per dag) bestemd voor laadpalen, warmtepompen, boilers en andere HVAC-toepassingen. Bij overmolding gaat men kabels en connectoren omspuiten met een kunststoffen afdichting. Dit doet men ter bescherming om zo de levensduur ervan te verhogen. Bij het overmolden ontstaan echter plastic restanten ofwel spuitgietresten. Omdat wij dit dagelijks doen, produceren wij heel veel van deze resten. In de meeste bedrijven, die ook kabels assembleren, wordt dit restproduct weggegooid of weggevoerd om gerecycleerd te worden. Werkgroep 'Circulair' zag potentieel in het recupereren en hergebruiken van de plastic restanten. Voorwaarde was uiteraard wel dat het product in geen geval aan kwaliteit mocht inboeten.

Trial and error

De werkgroep besloot verschillende tests te doen. Zo werden in sommige gevallen de spuitgietresten volledig hergebruikt, werden ze gemengd met nieuwe grondstof (in variërende hoeveelheden), werden ze eerst fijn gemalen alvorens te smelten, enz. Bij iedere test werden de kwaliteit en sterkte van het product onder de loep genomen. Uit de resultaten bleek dat de beste kwaliteit werd verkregen als de spuitgietresten gemengd werden met nieuwe grondstof en dat aandeel 50-50 was. Ook kwam naar voor dat het malen van de spuitgietresten alvorens ze te smelten de kwaliteit ten goede kwam.

Onafhankelijk getest

Dit resultaat lieten wij onafhankelijk testen door het toonaangevende VKC (Vlaams Kunststoffenexpertise Centrum) in Kortrijk. Zij kwamen tot de conclusie dat de 50-50 mengeling even kwalitatief en sterk is als het oorspronkelijk product. Deze conclusies steunden ons in de beslissing om een speciale shredder aan te kopen, die de spuitgietresten fijn maalt en om de huidige spuitgietmachines aan te passen zodat ze de vermaalde resten opnieuw kunnen omsmelten.

Circulaire én financiële winst

Door dit te doen zullen we jaarlijks meer dan 500 kg plastic van de afvalberg sparen. Aan de huidige grondstofprijzen betekent dit een besparing van ongeveer € 10.000. Als je bedenkt dat we voor dit project in totaal € 15.000 investeerden in nieuwe machines en apparatuur, dan is dit bedrag in slechts 1,5 jaar volledig terugverdient. Al waren de kosten voor dit project ondergeschikt aan de milieuwinst, dan nog stel je vast dat investeren in circulaire en duurzame projecten ook financieel kan opleveren. Dit experiment biedt ons heel wat mogelijkheden. Zo worden er in WAAK nog andere kunststoffen gebruikt om kabels om te spuiten. Momenteel bekijken we of we deze ook op een gelijkaardige manier kunnen recupereren.

2.5. Verf en water van elkaar scheiden

Een andere duurzame investering vinden we terug bij de Schilderdienst. Ook daar beseffen de medewerkers dat we meer dan ooit afhankelijk zijn van onze natuurlijke hulpbronnen en grondstoffen. In ons steeds warmer wordend klimaat is de eeuwige beschikbaarheid van water geen evidentie meer. Het is ontzettend belangrijk en ieders verantwoordelijkheid om er zo doordacht mogelijk mee om te springen.

Onze Schilderdienst-medewerkers hebben daarom geïnvesteerd in een (verf)scheidingsmachine. In plaats van verfwater en -resten in de riolering te gooien (wat wettelijk verboden is, maar nog steeds vaak gebeurt) of deze door professionele verwerkingsbedrijven te laten vernietigen, opteren wij ervoor om de verf en het water van elkaar te scheiden. De scheidingsmachine zorgt ervoor dat je enkel de verfresten overhoudt. Wat in de riolering verdwijnt, is glashelder water. Zo omgaan met onze verfresten is niet alleen goed voor het milieu, het is ook nog eens een stuk goedkoper. Iedereen wint erbij: onze organisatie, de mens en het milieu!

2.6. Onze duurzame en circulaire aanpak in de prijzen

Als maatwerkbedrijf zijn wij er rotsvast van overtuigd dat een duurzame en circulaire aanpak de sleutel naar de toekomst is. Niet alleen biedt het enorme mogelijkheden qua tewerkstelling, het komt ook de maatschappij en het milieu ten goede. Het is echt een EN-EN verhaal waar iedereen beter van wordt. Dat onze manier van ondernemen ook twee maal in de prijzen viel, bevestigt voor ons dat dit de juiste weg is.

Duurzaam ondernemen, een collectief verhaal

Een duurzame onderneming zijn, vergt heel wat tijd en moeite. Iedereen in de organisatie moet erbij betrokken zijn en moet zijn of haar deeltje bijdragen. Dat kan op heel eenvoudige manieren, zoals de elastiekjes die we uit de afvalstroom vissen en opnieuw gebruiken, maar het kan ook ingrijpender door er bijvoorbeeld voor te kiezen om enkel nog met duurzame producten te produceren. Zo zijn onze schoonmaakstelen en handgrepen gemaakt van zogenoemde Ocean Plastics. Dit is plastic afkomstig van vis- en sleepnetten en touwen die in de visserij gebruikt worden. Het Deense bedrijf Plastix A/S verzamelt deze ocean plastics en zet die om in green plastics. Een andere keuze die je hebt als bedrijf is om vooral in zee te gaan met

andere duurzame bedrijven of door vooral je schouders te zetten onder projecten die het milieu ten goede komen. Een mooi voorbeeld zijn de OBU's (On Board Units of tolkastjes) van Satellic die in de afdeling Kunststofassemblage gerefurbisht worden.

Onze aanpak beloond

Onze aanpak viel in 2022 twee maal in de prijzen. Zo werden we beloond met Voka Charter Duurzaam Ondernemen (VCDO) en de prestigieuze SDG Champion Award van de Verenigde Naties.

Voka Charter Duurzaam Ondernemen (VCDO)

In het verleden werden we reeds een aantal keer SDG Pionier. In 2021 besloten we dat het tijd was voor de volgende grote stap en besloten we ons in te schrijven voor het SDG Champion-traject. 'SDG Champion' is een duurzaamheidslabel van de Verenigde Naties. De VN reikt deze award jaarlijks uit om bedrijven te stimuleren om meer duurzaam te worden. Om deze prijs te verkrijgen, moet je als bedrijf aan de VN duurzaamheidsdoelstellingen of Sustainable Development Goals (SDGs) voldoen. Deze doelstellingen zijn op hun beurt verbonden met een aantal verplicht te behalen targets. Werkgeversorganisatie Voka begeleidt de bedrijven die hier aan deelnemen. Na een diepgaande doorlichting bleek WAAK hieraan te voldoen. Als beloning mochten we het Voka Charter Duurzaam Ondernemen (VCDO) op onze naam schrijven. Dit was de eerste horde die we moesten nemen om SDG Champion te kunnen worden.

SDG Champion Award

Onze kandidatuur werd daarop voorgelegd. Medio oktober kregen we het heugelijke nieuws dat we de SDG Champion Award gewonnen hadden. Op 25 oktober mocht onze Algemeen Directeur, Tim Vannieuwenhuysse, de prijs in ontvangst nemen van minister van Werk, Economie en Innovatie, Jo Brouns. WAAK was één van de 28 Vlaamse bedrijven die de award mee naar huis mocht nemen. Dat dit een uniek moment en een prestatie

is waar iedereen in WAAK ontzettend trots op mag zijn, beseft ook Tim Vannieuwenhuysse: "Deze award bevestigt dat onze duurzame aanpak werkt en dat de keuzes die wij dagelijks maken de juiste zijn. Om hier als West-Vlaams maatwerkbedrijf tussen grote, internationale spelers zoals TVH, Daikin, Delaware en Volvo te mogen staan, is een ongelofelijke eer. WAAK wil graag pionieren en op die manier andere bedrijven triggeren en inspireren."

3. TECHNOLOGIE & INNOVATIE

3.1. META wordt Expertisecentrum

We zwaaien META uit en verwelkomen het Expertisecentrum. De dienst die in WAAK verantwoordelijk is voor alles wat met innovatie, technologie, ergonomie en digitalisering te maken heeft, wordt niet alleen in een nieuw kleedje gestopt, ze wordt ook verder uitgebreid. En dat heeft een goede reden.

In WAAK geloven we dat technologie en digitalisering ons in staat stellen om de kloof te dichten tussen de mogelijkheden en beperkingen van onze maatwerkers en de complexe vragen van de markt. META is ontstaan uit de Kabelassemblage en hierdoor sterk verbonden met Unit 1.

Andere afdelingen doen ook meer en meer beroep op hun expertise. Het is dan ook de bedoeling dat het Expertisecentrum ten dienste komt te staan van alle afdelingen van WAAK. Bepaalde technologieën die ontwikkeld werden of in ontwikkeling zijn, zijn ruimer toepasbaar. Dit WAAK-breed open trekken, is dan ook een zeer logische stap.

Dat dit zal zorgen voor meer werk voor het Expertisecentrum is evident. Om aan die vraag tegemoet te komen, zal het

team uitgebreid worden. META werd jarenlang geleid door Dominique Kesteloot. Omdat hij binnenkort met pensioen gaat, zal hij opgevolgd worden door Ruben Deylgat.

Directeur Ruben Deylgat: “Mijn bedoeling is om de verschillende expertises binnen WAAK – vandaar de naam Expertisecentrum – samen te brengen in één flexibel team. Op die manier willen we vanuit verschillende perspectieven naar een probleem kijken. Zo hebben we mensen die de zaken bekijken vanuit ergonomisch oogpunt of vanuit een elektronica of mechanica-achtergrond. Door met verschillende brillen naar eenzelfde probleem te kijken én met elkaar hierover in gesprek te gaan, zorgen we ervoor dat we veel meer out-of-the-box denken. Zo vermijden we ook tunnelvisie, dat is dat we altijd met dezelfde oplossingen komen aandraven, omdat die dichtst bij ons eigen kennisveld aansluiten. Onze verschillende achtergronden leveren een heel leuke wisselwerking op tijdens onze wekelijkse teammeetings. Dat vind ik de sterkte van het Expertisecentrum”.

3.2. Aangepaste spuitgietmachine boost de ergonomie van maatwerkers

Eén van dé parapedaardjes van het Expertisecentrum, is de aanpassing van onze spuitgietmachine. Als maatwerkbedrijf willen wij aangepast werk voor onze medewerkers creëren. Logisch dus dat ergonomie een grote rol speelt bij het optimaliseren van de dagelijkse activiteiten. En daar gaan we ver in. Bij onze zoektocht naar een geschikte spuitgietmachine voor de maatwerkers vonden we geen geschikte optie op de markt. Een aangepaste machine laten maken, was dan ook de volgende stap. Daarvoor werkten we samen met machinebouwer Desmet Machines and Engineering uit Ooigem.

Bij de kabelassemblage spelen spuitgietmachines een belangrijke rol. Zij omspuiten de connectoren en voorzien zo een betrouwbare bescherming van de elektronica. In totaal zijn meer dan dertig spuitgietmachines operationeel bij WAAK, dagelijks bediend door maatwerkers. “Een deel van hen is rolstoelpatiënt en dat maakt de ergonomische uitdagingen nog groter, want het werk is uitsluitend staand en op vaste hoogte. Voor onze medewerkers is dat geen duurzame manier van werken”, legt verantwoordelijke Productiemiddelen Bart Dheedene uit.

Grondige interne studie

Omdat ergonomie zo belangrijk is binnen WAAK, werd intern een studie uitgevoerd naar de specifieke noden en de mogelijkheden voor het spuitgieten. Verantwoordelijke voor ergonomie, Hester van der Steen, legt uit: “Initieel onderzochten we de optie om met een aangepaste stoel aan de bestaande machine te werken. Dat bleek moeilijk te realiseren. Er was ook geen aangepaste machine te vinden op de markt. We moesten ze dus zelf laten herontwerpen, met zoveel mogelijk aandacht voor ergonomische, veiligheids- en kwaliteitseisen.”

Samen met Bart bracht Hester alle pijnpunten in kaart. Onder meer de positie van de knoppen en vrije beenruimte konden beter. Collega en ingenieur, Harm Vandamme, maakte enkele principeschetsen en een voorontwerp en stapte hiermee naar Desmet Machines and Engineering. Zij toetsten het voorontwerp af aan de technische haalbaarheid en zetten het verder op punt.

“Tijdens dit volledige traject was de terugkoppeling tussen ergonomie-experten, ook met ondersteuning van Attentia, de mensen op de werkvloer en de ingenieurs van WAAK en Desmet essentieel”, weet Hester. “We testten elke aanpassing in de praktijk met kartonnen prototypes.”

Ergonomie als rode draad

Desmet Engineering en WAAK hebben al lang een professionele band. De eerste machine dateert al van 20 jaar terug. Beide partners zijn goed op elkaar afgestemd en het samenbrengen van ieders expertise leidt tot unieke oplossingen, met de nieuwe spuitgietmachine als recentste wapenfeit. En dat was geen sinecure.

Eveline Eeckhout, Project Manager bij Desmet Engineering, getuigt: “Vooral de stabiliteit van de machine, met zijn smalle wielbasis, was bijzonder complex. We zetten onder meer de poten verder naar achter en ontwikkelden een extra dun werkblad. Ook de juiste positie van het lichtgordijn ten opzichte van de matrijs en van de knoppen vergde een uitgebreide studie. De opdracht bestond er in om alle mogelijke hinder in de bewegingsvrijheid van de operator te vermijden”.

Het leverde uiteindelijk een aangepaste spuitgietmachine op met heel wat ergonomische troeven voor rolstoelgebruikers:

- Grotere knoppen op het werkblad en met polssteun
- Machine in hoogte verstelbaar voor staand of zittend werk
- Verlichting vooraan met regelbare sterkte
- Algemene werkpostverlichting
- Operating panel in het midden
- Optimale beenruimte
- Smallere machinebasis voor minder grote reikafstanden
- Transparante omkasting voor optimaal dieptezicht

Bekijk hier de video over de spuitgietmachine:

Verhoogde veiligheid

De complete re-engineering van de spuitgietmachine was meteen ook het aangewezen moment om andere aspecten mee onder de loep te nemen. Zo werd tegelijk de veiligheid geoptimaliseerd: “Doorheen de jaren hadden we gelukkig nooit grote incidenten, maar kleine brandwonden kwamen weleens voor. Zeker aan de neus van de machines is er een risico op kleine ongevallen. Daar is de spuitgiettemperatuur zo’n 220 graden. Door onze knowhow met die van Desmet te combineren, konden we ook daar een stapje verder gaan. Alle warme plaatsen zijn nu nog beter afgeschermd”, weet Bart.

Tijdens de nacht durft het afkoelend spuitproduct de neus bovendien weleens te verstopen. De speciale procedure om deze verstopping door te spuiten gebeurt voortaan met een gecodeerd bakje dat volledig veilig is. Daarmee is nog een verwondingsrisico weggewerkt. “Bij een testopstelling in ons atelier optimaliseerden we, in overleg met WAAK, de veiligheid nog verder”, vult Eveline aan. “Zo introduceerden we extra gecodeerde veiligheidsswitchen en een druksensor aan de matrijs.”

Succesverhaal wordt vervolgd

De nieuwe spuitgietmachine is ondertussen volop in gebruik en blijkt een grote stap vooruit. In die mate zelfs dat al twee extra aangepaste machines besteld zijn. Er wordt nu onderzocht welke nieuwe technologieën – zoals de druksensoren, zero-touchknoppen en verlichting – ook kunnen toegepast worden op de andere, bestaande machines binnen WAAK.

“Ondertussen blijven we bij WAAK de ergonomie in kaart brengen en verbeteren”, voegt Hester nog toe. “Met de X-sense gaan we objectieve metingen doen van de ergonomische kwaliteiten van de nieuwe spuitgietmachine. In samenwerking met ergonomist Machteld Van de Woestyne van Attentia gaan we zo de houding en de belasting op alle gewrichten meten en vergelijken, op de oude en de nieuwe machine. Dat we overal een stap verder willen gaan, valt ook de sector op. Voor het ontwerptraject van de aangepaste machine kregen we de Vlaamse Ergonomieprijs 2021. Ergonomen van bij de start betrekken, is voor ons een natuurlijke reflex. We gaan namelijk elke dag voor duurzame tewerkstelling en een focus op ergonomie is daarbij onmisbaar.”

3.3. Ayo technology!

Onze visie en focus op technologie trekt de aandacht van andere maatwerkbedrijven en organisaties in en buiten de sociale sector. WAAKs Expertisecentrum onderzoekt wat de mogelijkheden zijn van doorgedreven visualisatie voor maatwerkbedrijven. Hun research hiernaar blijft niet alleen beperkt tot onze bedrijfsmuren.

CovaTTI

In het kader van het CovaTTI-samenwerkingsverband, dat als hoofddoel heeft technologische innovatie te promoten, hadden we POM West-Vlaanderen, 4Werk en verschillende collega's uit de maatwerksector te gast bij WAAK. Het grootste deel van het bezoek was gewijd aan Azumuta, een visueel instructieplatform dat we zelf ontwikkeld hebben.

Werkinstructies visualiseren

Door de jaren heen hebben we gemerkt hoe belangrijk visualisatie is voor onze maatwerkers. Schriftelijke instructies zijn voor hen moeilijker te begrijpen, omdat hun leesvaardigheden beperkt zijn of omdat tekstuele informatie niet altijd duidelijk is en op meerdere manieren geïnterpreteerd kan worden. Azumuta lost dit probleem voor ons op. Dankzij het programma komen instructies voor werkopdrachten op het juiste moment bij de juiste persoon terecht.

Bovendien worden ze ook stap voor stap visueel weergegeven wat de begrijpelijkheid voor de maatwerker sterk vergroot. Dat maakt het werken niet alleen makkelijker, het zorgt er ook voor dat hij/zij zelfstandig aan de slag kan gaan, wat leidt tot een grotere motivatie en werktevredenheid.

Eyetracking

Het Expertisecentrum gaat ook na hoe deze werkopdrachten door de maatwerkers ontvangen worden. Dit gebeurt door middel van eyetracking. Door onze maatwerkers uit te rusten met smartglasses kan nagegaan worden hoe ze omgaan met de informatie die ze krijgen. Zo kunnen we op basis van de bewegingen van het oog afleiden of informatie makkelijk of te moeilijk is, of het de maatwerker stress geeft, of hij/zij geconcentreerd of afgeleid is, enz. Dit laat ons toe om onze werkinstructies aan te passen door ze nog meer te visualiseren of in nog kleinere stappen op te delen.

National Geographic

Dit laatste trok niet alleen de aandacht van onze collega's uit de sector, ook National Geographic, een wereldwijde non-profitorganisatie, die zich inzet voor geografie, archeologie en (natuur)wetenschap, kwam dit jaar langs om na te gaan hoe wij eyetracking inzetten om het werk van onze maatwerkers aan te passen aan hun noden.

3.4. Project Rollator Hack: een wereld van verschil

Technologie en innovatie zijn voor ons geen doel op zich. Wij beschouwen het als een hulpmiddel om het werk voor onze mensen makkelijker en comfortabeler te maken. Omdat het soms helpt om out-of-the-box te denken, werkt het Expertisecentrum van WAAK soms samen met externe partners. Voor het project Rollator Hack gingen we in zee met de studenten van D4E1 (ofwel Design For Every One) van HoWEST.

Innoveren: kleine ingrepen maken een groot verschil

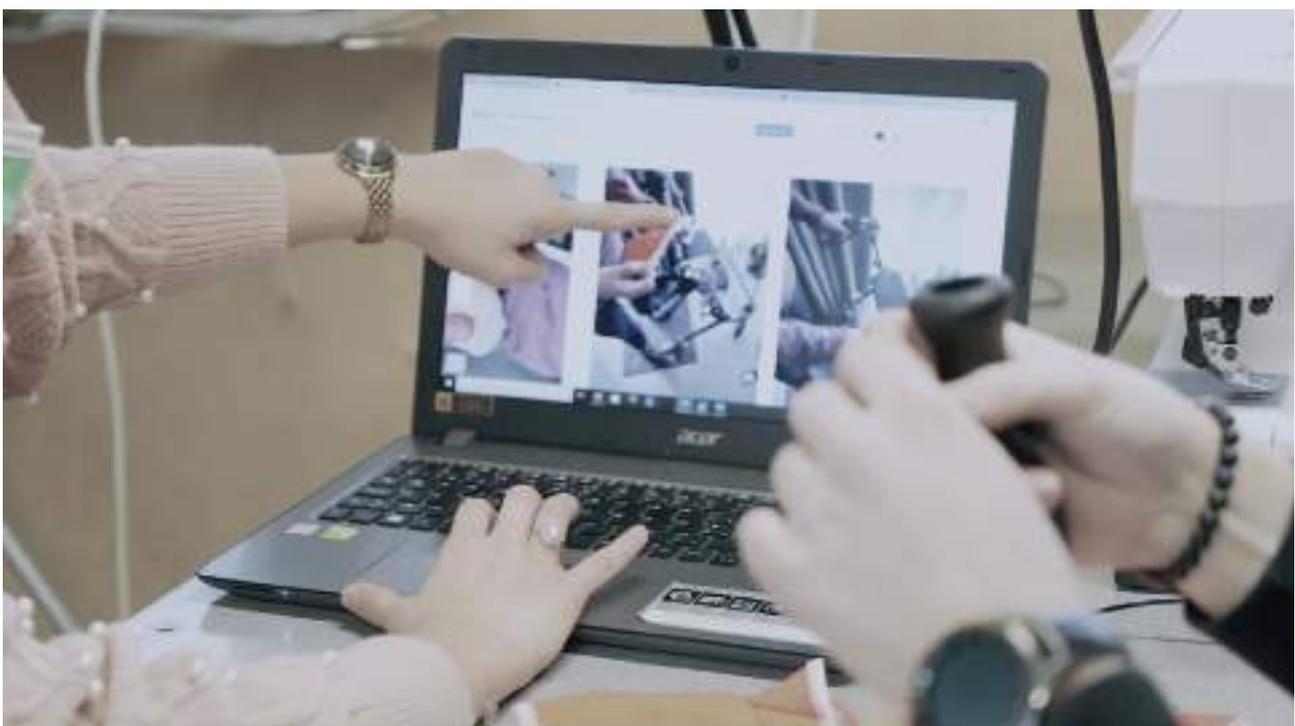
Innoveren wil niet noodzakelijk zeggen het warm water uitvinden. Vaak zijn kleinere ingrepen aan bestaande technologieën voldoende om ze te verbeteren of een nieuwe invulling te geven. Binnen WAAK hebben wij een groepsdienst, het Expertisecentrum (voorheen META), die de werkposten van onze maatwerkers onder de loep neemt en nagaat hoe deze kunnen worden aangepast en geoptimaliseerd, welke arbeids- en hulpmiddelen het werk van de maatwerkers kunnen makkelijker maken, enzovoort. In dit verhaal staat de maatwerker centraal. Dit is de reden waarom wij verder gaan dan enkel de technische aspecten. Zo bekijken we de zaken bijvoorbeeld ook vanuit ergonomisch oogpunt.

Expertise vanuit verschillende invalshoeken samenbrengen

Voor dergelijke optimalisaties werkt het Expertisecentrum vaak samen met externe partners, die hun eigen specifieke expertise hebben. Door zo kennis samen te brengen en 'out of the box' te denken, komt de groepsdienst tot de beste resultaten. Het project 'Rollator Hack' waarvoor samengewerkt werd met HoWEST, illustreert dit perfect.

Project Rollator Hack: WAAK x HoWEST

Heel wat WAAK-maatwerkers beschikken over een rollator en hebben die op en naast de werkvloer nodig. De toestellen zijn echter niet op hun specifieke noden toegespitst. Binnen hogeschool HoWEST bestaat het platform D4E1. Dit is een samenwerking tussen de opleidingen ergotherapie en productontwerp, die erop gericht is om nieuwe producten te ontwerpen en om bestaande producten of technologieën te 'hacken' en deze beter af te stemmen op de noden van de specifieke eindgebruiker.

Studenten van D4E1 brachten in kaart hoe onze maatwerkers hun rollators dagelijks gebruiken en op welke hindernissen zij daarbij botsen. Daarop gingen we samen met hen op zoek op welke manier we een antwoord konden bieden op deze frustraties. Op basis daarvan ontwierpen en ontwikkelden de studenten productontwerp implementeerbare prototypes. Student ergotherapie Michiel Thienpont: “Onze meerwaarde is om te kijken naar de beperkingen van de gebruiker en op zoek te gaan naar het perfecte prototype. Eens deze gemaakt zijn, geven wij verdere feedback om zo tot het perfecte resultaat te komen”.

Een wereld van verschil voor onze maatwerkers

Uit het ‘Rollator Hack’-onderzoek kwamen een aantal concrete verbeterpunten naar voor, zoals bijvoorbeeld een verlichtingssysteem op de rollator, die ervoor zorgt dat de gebruiker ’s nachts beter zichtbaar is en veiliger over straat kan. Een andere optimalisatie was de toevoeging van een

bekerhouder. Op die manier kunnen onze maatwerkers tijdens de pauze makkelijk om een kop koffie of thee lopen en deze naar hun werkpost meenemen in hun rollator. Verder werd ook een speciale riem ontwikkeld die ervoor zorgt dat vuilniszakken op de rollator kunnen meegenomen worden. Ten slotte werden er ook handhoezen gecreëerd voor de handvaten van de rollator. Doordat deze uit hard plastic gemaakt zijn, kan dit, in het geval van bepaalde aandoeningen, zoals gevoelige handen, na verloop pijn doen. Dankzij de hoezen is dit probleem uit de wereld geholpen.

Voor iemand zonder rollator kunnen deze aanpassingen op het eerste zicht eerder banaal lijken, maar het comfort en het gebruiksgemak die ze voor onze maatwerkers met zich meebrengen, maken een wereld van verschil voor hen. Door op die manier te werk te gaan, door het perspectief te verschuiven naar de (individuele) gebruiker en zijn ervaring, kunnen bestaande en goed-ingeburgerde producten en technologieën verder verbeterd worden. Ook dat is innovatie!

Bekijk hier de video over de Rollator Hack:

4. REALISATIES

4.1. WAAK draagt steentje bij aan dikkedarmkankeronderzoek

Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Hilde Crevits, stelde samen met het Centrum voor Kankeropsporing en de Stichting Kankerregister, de resultaten voor van het jaarlijkse bevolkingsonderzoek ter preventie van dikkedarm-, borst- en baarmoederhalskanker voor in WAAK. Uit de cijfers blijkt hoe belangrijk preventief handelen is. Zo worden 75% van de dikkedarmkankers vroegtijdig gevonden bij mensen die aan de screenings deelnemen. Een eyeopener, aldus minister Crevits. Dat de resultaten in WAAK werden voorgesteld is geen toeval. Voor de dikkedarmkankerscreenings gebruikt men stoelgangtests. Tien medewerkers van ons bedrijf maken jaarlijks tot 1 miljoen stoelgangtests verzendklaar.

Preventief bevolkingsonderzoek dikkedarmkanker

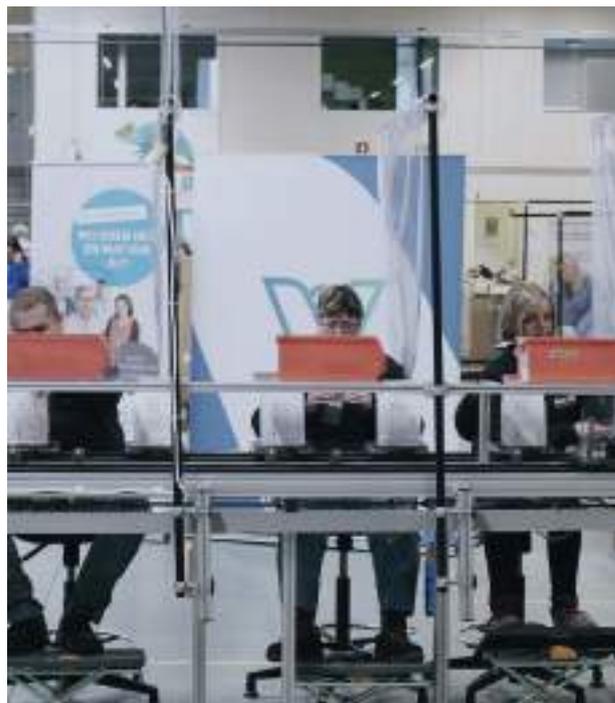
Het Centrum voor Kankeropsporing en de Stichting Kankerregister organiseren jaarlijks een bevolkingsonderzoek ter preventie van dikkedarm-, borst- en baarmoederhalskanker. De organisaties kwamen de resultaten samen met Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Hilde Crevits, voorstellen in onze Verpakkings- en Kunststofassemblageafdeling. WAAK draagt zijn steentje bij aan het onderzoek door jaarlijks tot 1 miljoen stoelgangtests verzendklaar te maken. Deze worden ingezet voor de dikkedarmkankerscreenings. Met de tests kan men een staal nemen van de stoelgang die dan in een laboratorium gratis onderzocht wordt op sporen van dikkedarmkanker.

Eyeopener: de helft doet niet mee

Uit de resultaten blijkt dat bij 75% van de mensen die aan de screenings deelnemen dikkedarmkanker vroegtijdig ontdekt wordt. Dankzij de stoelgangtests worden jaarlijks zo'n 1.000 levens gered. Hoe vroeger tumoren in de dikke darm ontdekt worden, hoe groter de kans is dat men volledig herstelt. Een hoopvolle boodschap, maar nét daar wringt het schoentje. Van de meer dan 853.000 mensen, die uitgenodigd worden, omdat ze in de risicogroep vallen, doet slechts 52,5% mee. De helft geeft dus geen gehoor aan de uitnodiging. Zeker bij mannen, die het grootste risico lopen en in de leeftijdscategorie 50-54 jaar, is dit het geval. Dat er dus nog heel wat werk aan de winkel is, erkent ook minister Hilde Crevits, die de cijfers als een "echte eyeopener" omschrijft. De komende jaren wil ze dan ook nog meer inzetten op preventie en sensibilisering.

Een project om ontzettend trots op te zijn

Dat we ons steentje kunnen bijdragen aan dit project, is koren op onze molen. “WAAK stelt ruim 2.000 mensen tewerk en is daarmee één van de grootste maatwerkbedrijven van Vlaanderen. Wij zijn ons zeer bewust van onze maatschappelijke rol. Met het verzendklaar maken van de stoelgangtests, creëren we niet alleen jobs voor mensen die het moeilijk hebben om gepast werk te vinden, we vervullen ook een belangrijk maatschappelijk doel: kankerpreventie en het redden van mensenlevens. Dit is dan ook een project waar we ontzettend trots op zijn”, aldus Algemeen Directeur, Tim Vannieuwenhuysse en Unit Directeur, Kris Vandenbroucke.

4.2. Rita Vanhaelewijn: eigen medewerkers ambassadeur

Rita Vanhaelewijn werkte tot haar brugpensioen dit jaar als vlinder in de afdeling Kabelassemblage. Toen ze 30 jaar was, werd ze door borstkanker getroffen. Ze wist de ziekte gelukkig te overwinnen, maar het langdurig en pijnlijk herstel was voor haar een heel moeilijke periode. Omdat ze weet welke impact kanker heeft, ontpopte ze zich als een echte ambassadeur op de werkvloer. Niet alleen deed ze zelf trouw iedere test die ze toegestuurd kreeg, als ervaringsexpert riep ze haar collega's op om de testen zeker te doen.

Wij zijn ontzettend blij dat wij onder onze medewerkers mensen zoals Rita hebben, die ons helpen het woord te verspreiden.

4.3. Project slimme meters

Slimme, digitale meters zijn overal in Vlaanderen in opmars. In flatgebouwen worden analoge gas- en elektriciteitsmeters vervangen door tellerbatterijen. Dit zijn meerdere, aan elkaar gekoppelde meterkasten. WAAK heeft de opdracht gekregen om deze te assembleren en van elektrische bekabeling te voorzien. Om het project maximaal door maatwerkers te kunnen laten uitvoeren, was het voor ons zaak om de variatie die deze opdracht met zich meebrengt zoveel mogelijk te minimaliseren en om hen zo goed mogelijk te trainen. Dit laatste doen we door in te zetten op ondersteunende software, maar ook door persoonlijke begeleiding, opleiding en doorgedreven controles. Dit zijn de sleutels tot goed maatwerk. Deze zaken zijn essentieel om de kloof te dichten tussen de soms complexe vragen van de klant en de mogelijkheden van onze mensen.

Kabel- en eindassemblage van tellerbatterijen

Overal in Vlaanderen vervangt Fluvius, de Belgische netbeheerder van elektriciteit en aardgas, de traditionele kilowattuurmeters door digitale, slimme meters. In appartementsblokken moeten de analoge toestellen plaats maken voor tellerbatterijen. Deze bestaan uit meerdere, aan elkaar gekoppelde meterkasten. Wij hebben in onderaanneming de opdracht gekregen om ze van elektrische bekabeling te voorzien en de eindassemblage ervan te verzorgen.

Kloof tussen vraag van de klant en mogelijkheden maatwerkers

De ruimtes waarin de tellerbatterijen geplaatst worden, zijn vaak klein wat de installatie ervan bemoeilijkt. Om dit toch zo efficiënt mogelijk te laten verlopen, wordt de configuratie – dit is de manier waarop de meterkasten aan elkaar gekoppeld zijn – aangepast aan de beschikbare ruimte. Het gevolg hiervan is dat geen enkele configuratie volledig gelijk is, wat voor ons en onze mensen een grote uitdaging vormt.

Wilden we het project maximaal door maatwerkers laten uitvoeren, dan was het zaak om de variatie zoveel mogelijk te minimaliseren en zo de kloof te dichten tussen de complexe vraag van de klant en de capaciteiten van onze medewerkers.

Variatie en complexiteit vertalen naar seriewerk

We slaagden er in om een groot deel van de configuraties te reduceren tot vier types waar onze maatwerkers mee aan de slag kunnen. Deze vereenvoudiging maakt de opdracht voor hen veel behapbaarder en minder complex. Ook de softwareondersteuning die wij hen bieden om hun werk te kunnen realiseren, draagt hier aan bij. Binnen WAAK zetten we hier hard op in. Zo gebruiken we vaak een zelf geschreven programma (Smart Coach) om opdrachten om te zetten in heldere, visuele instructies die de maatwerkers stap per stap vertellen welke handelingen er moeten gebeuren. Voor dit project hanteerden we dezelfde aanpak en tools, maar omdat er hier vier verschillende configuraties zijn, waren we genoodzaakt om vier instructiesets te ontwikkelen.

Software inzetten als trainingstool

Als maatwerkbedrijf is het onze missie om onze maatwerkers zelfstandiger en sterker te maken. In de ondersteunende software hebben we hier rekening mee gehouden door drie verschillende werkniveaus te integreren. Het eerste niveau is de trainingsfase, bestemd voor mensen die nog geen enkele handeling beheersen. Naarmate hun skills beter worden, verschuiven ze van niveau waarbij ze steeds meer verantwoordelijkheid krijgen. De instructies worden minder en minder gedetailleerd. In de laatste fase is het de bedoeling dat ze de verschillende configuraties zonder probleem uit elkaar kunnen houden en de tellerbatterijen zo goed als volledig zelfstandig kunnen assembleren. We gebruiken onze software om onze maatwerkers te trainen.

Een begeleidingsintensief project dat zijn vruchten afwerpt

Uiteraard steunt dit project op meer dan software alleen. Uitleg, persoonlijke begeleiding en regelmatige herhaling zijn minstens even belangrijk. In WAAK voeren we opleiding al jarenlang hoog in het vaandel. Ook al hebben ze een afstand tot de arbeidsmarkt, wij geloven in het talent van onze mensen. Het enige verschil met mensen op de reguliere arbeidsmarkt is dat ze wat meer tijd nodig hebben. Voor dit project is dit niet anders: de handelingen die onze mensen moeten beheersen, zijn niet altijd eenvoudig. Het duurt dus even tot iedereen alles onder de knie heeft. Projectingenieur Koen Velghe: “In het begin moet je het werk meermaals samen doen tot de maatwerker in kwestie het proces volledig beheerst.” Ondanks dat het een begeleidingsintensief proces is, werpt het zijn vruchten af: “onze medewerkers halen hier enorm veel uit. Ze zijn dan ook ontzettend trots op het eindresultaat”, aldus Koen Velghe.

Hoge kwaliteit dankzij doorgedreven controlesystemen

Als toeleverancier van kabels voor grote internationale spelers, weten we hoe belangrijk kwaliteit is. Om een hoogkwalitatief product af te kunnen leveren, bouwen we de nodige controles in. Dit deden we ook bij dit project. Zo wordt er op twee momenten gecontroleerd. De eerste keer gebeurt halfweg nadat de tellerbatterijen gemonteerd en de draadsets er in aangebracht zijn. Daarbij wordt er nagegaan of alles goed vast zit. Een tweede, finale controle gebeurt op het eind van de rit waarbij alles nog eens aan een diepgaande controle wordt onderworpen. Door zo te werken, zorgen we ervoor dat onze klant een product ontvangt dat aan al zijn eisen voldoet. Strenge kwaliteitscontroles zijn een belangrijke factor in ons succesverhaal. Koen Velghe: “Eigenlijk realiseren onze mensen hetzelfde als ‘gewone’ werknemers, maar dankzij de uitstekende controlesystemen die we ingebouwd hebben, sluipt er minder fouten in.” Binnen WAAK zeggen we vaak dat we net zoals ieder ander bedrijf zijn. Dit project toont aan dat dit klopt. Het eindresultaat van ons werk is hetzelfde - en vaak zelfs beter - dan dat van reguliere bedrijven, alleen de weg ernaar toe is anders.

4.4. WAAK & Smappee: Pedal to the metal

Smappee is een Harelbeeks cleantech bedrijf dat ernaar streeft zijn klanten energie en geld te laten besparen door het energieverbruik te verminderen en de energie-efficiëntie te verbeteren. Het produceert energiebeheerssystemen en slimme laadpalen voor bedrijven en particulieren. Omdat elektrisch rijden in de lift zit, is ook de vraag naar laadpalen enorm toegenomen. Voor een deel van het productiewerk doet het bedrijf beroep op de gespecialiseerde handen van de Metaalassemblage-afdeling van WAAK. De samenwerking loopt nu ruim één jaar. Een verhaal van groei en geloof in de mogelijkheden van de sociale economie.

Slimme laadpalen

Smappee ontwikkelt verschillende modellen laadpalen: de EV Base, EV Wall, EV Ultra en EV One. De eerste is een op de grond gemonteerd laadstation voor het laden van twee voertuigen tegelijk en is vooral gericht op bedrijven en zakelijk gebruik. De EV Wall en EV One laten toe om één voertuig op te laden en zijn hoofdzakelijk voor particulieren bestemd. De EV Ultra is een snellader en is toegespitst op bedrijven en de industrie.

Smappee en WAAK, samen vooruit

Smappee legt zich toe op de ontwikkeling, het ontwerpen en in de markt zetten van deze laadpalen. Voor het productiewerk is er een grootschalige samenwerking opgezet met de Metaalassemblageafdeling van WAAK. Het project verschaft op dit ogenblik werk aan een 20-tal maatwerkers. Valide medewerkers zien erop toe dat alle stappen in het assemblageproces correct verlopen en dat de gewenste kwaliteit opgeleverd wordt. Op

jaarbasis genereert dit project voor WAAK een omzet van €1.000.000 en – gezien elektrische rijden in de lift zit – wordt er verwacht dat dit in 2023 nog zal toenemen waardoor we nog meer werk zullen kunnen creëren voor onze mensen.

Van plaat tot paal, een A- tot Z-verhaal

De Metaalassemblage-afdeling van WAAK wil klanten een totaaloplossing kunnen bieden. Voor veel klanten staan we zo in voor zowel de (eind)assemblage als alle metaalbewerkingen. Op die manier wordt de klant volledig ontzorgd. Ook Smappee heeft zijn productie aan ons geoutsourcet. Voor de laadpalen krijgen we sommige onderdelen kant-en-klaar aangeleverd, terwijl we andere stukken from scratch moeten vervaardigen. In dit laatste geval plooiën, laseren en lakken onze medewerkers de verschillende onderdelen waarna ze alles assembleren. Daarna volgt nog de aansluiting en assemblage van de elektrische componenten. Op het einde van de rit worden de laadpalen ook nog visueel en elektronisch (aan de hand van controlesoftware) getest door onze medewerkers. Op die manier is het Smappee-project voor onze medewerkers een echt A tot Z-verhaal en zien ze hoe de laadpaal dankzij hun inspanningen tot stand komt.

De nodige investeringen

Alvorens we met het project konden starten, moest er nog geïnvesteerd worden in nieuwe apparatuur. “Voor het project investeerden we in nieuwe montagetafels en binnenkort krijgen we er ook nog een ANDON-systeem bij. Dit is een controlesysteem dat leidinggevenden een overzicht geeft of alle lijnen voldoen aan de productieverwachting. Last but not least, hebben wij er ook voor gezorgd dat het testen in een speciaal ontwikkelde, beschermende werkomgeving gebeurt waardoor iedereen in alle veiligheid kan werken”, aldus Lies Depraetere, Werkbegeleidster in de afdeling Metaalassenblage.

Vertrouwen in de sociale economie

Smappee gelooft sterk in het kunnen van WAAK en haar medewerkers. Het bedrijf deed daarom ook zijn duit in het zakje en leverde het systeem voor het elektronisch testen aan. Ze ontwikkelden software waarmee onze maatwerkers kunnen testen of een laadpaal al dan niet functioneert. “Het testen vormt een uitdaging voor onze mensen, want als de testsoftware een foutcode weergeeft, moeten ze dit kunnen koppelen aan een bepaald probleem. Ze moeten zelf opzoeken wat het probleem is en ze moeten het kunnen koppelen aan een herstelhandeling. Dat is niet voor iedereen makkelijk, maar het lukt”, zo vertelt Lies. Dat is vooral te danken aan Smappee’s software. We zijn dan ook ontzettend blij dat onze partner vertrouwen heeft in onze aanpak en wil meestappen in ons verhaal van moeilijk werk makkelijk(er) maken. Op die manier creëren zij werk voor onze mensen en leveren ze een mooie bijdrage aan de sociale economie. Markus Hormann, Supply Chain Director van Smappee: “Wij zijn trots om de missie van WAAK mee te kunnen ondersteunen. Voor het opzetten van de productie hebben we nauw samengewerkt met WAAK. We hebben het zo kunnen opbouwen dat het perfect past bij wat wij nodig hebben. Wij zijn heel blij met de vruchtbare relatie die wij met WAAK hebben.”

4.5. Het boek van Opbrouck

Wim Opbrouck is een creatieve duizendpoot. De meeste mensen kennen hem voornamelijk als acteur, muzikant en presentator. Weinig mensen weten echter dat hij ook een begenadigd tekenaar en schilder is. Zo maakt hij al ruim 30 jaar heel mooie schetsen en tekeningen. Ze bieden een inkijk in zijn psyché en denken. De tekeningen werden door één van onze medewerkers gedigitaliseerd met een speciaal, door ons ontwikkeld scan-apparaat. Ze werden dit jaar tentoongesteld in Museum Dr. Guislain in Gent en de mooiste werken werden in een boek gebundeld.

Onze medewerkers werden uitgenodigd op de feestelijke opening van de tentoonstelling en ook kregen we een exemplaar van zijn boek toegestuurd. Met een grote glimlach stelden we vast dat wij ook in het dankwoord staan. Een mooi gebaar dat wij zeker op prijs stellen!

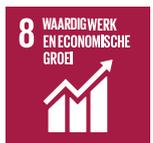
4.6. Wijnen, wijnen, wijnen met Vyncke!

Het Harelbeekse bedrijf Vyncke dat gespecialiseerd is in het ontwerpen en bouwen van industriële energie-installaties beschikt over een grote boomgaard. Deze groenzone wordt onderhouden door WAAK. In de boomgaard vind je ook heel veel druivenranken terug. Het bedrijf produceert namelijk zijn eigen wijn. Ook voor het plukken van de druiven doet Vyncke beroep op onze Groendienstmedewerkers. Dit jaar plukten zij maar liefst 2.500 kg druiven. Dit zal zo'n 2.500 flessen heerlijke wijn opleveren. Cheers!

4.7. WAAK wint Atlas Copco-Award

Al 20 jaar werken we samen met spuitgietbedrijf Anziplast. Recent won het bedrijf de Atlas Copco-Award voor leverancier met de beste kwaliteit. Die hoge kwaliteitsstandaard is in hoofdzaak dankzij de inspanningen van onze medewerkers van de Kunststofassemblage-afdeling. In augustus kwam Managing Director Peter Van Steen langs om hen te bedanken voor hun jarenlange inzet. Dat is een dikke pluim op onze hoed waar we ontzettend trots op zijn!

4.8. Wilgenschuttingen

In het najaar startten we opnieuw met de verkoop en plaatsing van wilgenschuttingen. De doelstelling dit jaar was 1.000 m² verkopen, waar we in geslaagd zijn. Dit creëert heel wat werk voor onze maatwerkers. Zo zijn er van december tot maart (minstens) 2 teams van 3 personen voltijds aan de slag, wat op het eind van de rit in totaal zo'n 4.000 uren werk zal opleveren. Dit is mooi meegenomen in de winterperiode, want dan is er minder werk voor onze Groendienst-medewerkers. De wilgenschuttingen worden zowel bij particulieren, als bij niet-particulieren geplaatst.

Dit jaar hadden we één project dat met kop en schouders boven de rest uitstak en dat waren de wilgenschuttingen die we plaatsten op Begraafplaats Sint-Jan in Kortrijk.

4.9. WAAK & Belintra, een samenwerking op wielotjes

Al meer dan 12 jaar werken maatwerkbedrijf WAAK en het Oost-Vlaamse bedrijf Belintra NV samen. Een samenwerking die, aldus de beide partijen, op wielotjes loopt. Gepokt en gemazeld in de zorg- en gezondheidssector is Belintra dé referentie voor wat de ontwikkeling van slimme logistieke oplossingen voor de verschillende afdelingen binnen ziekenhuizen en andere zorginstellingen betreft. De samenwerking tussen beide bedrijven laat zich omschrijven als een kopstaartproductie. De basis, dit is de metaalbewerking en montage, ligt in de handen van WAAK, de klantspecifieke afwerking gebeurt tijdens de eindassemblage bij Belintra. Wat bescheiden begon, mondde al snel uit in een echte partnership tussen twee partijen die perfect weten wat ze aan elkaar hebben en wederzijds vertrouwen hebben in elkaars kunnen.

Belintra: gepokt en gemazeld in de zorg- en gezondheidssector

Opggericht in 1965 in Semmerzake (Oost-Vlaanderen) was Belintra jarenlang actief in de industriële wasserijsector. In de jaren '90 veranderden ze echter het geweer van schouder en legden ze zich specifiek op de zorg- en gezondheidssector toe. CEO Kris Liesmons: "Wij ontwerpen en produceren oplossingen die ervoor zorgen dat de logistieke processen in ziekenhuizen efficiënter georganiseerd worden en die ook de veiligheid van de patiënten verbeteren". Concrete voorbeelden zijn de medicatiewagens van Belintra waarmee het verplegend personeel geneesmiddelen op een efficiënte en veilige manier tot bij de patiënt krijgt en de opslag- en transportoplossingen waarmee medische instrumenten op een steriele manier het operatiekwartier binnengebracht kunnen worden. Dankzij haar expertise is Belintra marktleider in België en ook in de rest van de wereld geldt het bedrijf als een belangrijke speler.

WAAK: integraal onderdeel van Belintra's productie

Belintra heeft in totaal 32 mensen in dienst. Al moet je daar eigenlijk nog een vier- tot vijftal WAAK-medewerkers bijtellen, want het bedrijf uit Semmerzake werkt sinds 2010 nauw samen met WAAK. De basisbewerkingen van Belintra's producten vinden plaats in de metaalassenblage-afdeling van het maatwerkbedrijf. Het volledige metaalbewerkingproces gebeurt door haar gespecialiseerde medewerkers. Van boren, zagen, plooiën tot TIG-lassen en poederlakken, WAAK beschikt over alle machines en knowhow om de gewenste kwaliteit te leveren. Ook het assembleren van de verschillende stukken tot halffabricaat vindt er plaats. De eindafwerking daarentegen, die verschilt naargelang de wensen en noden van de klant, wordt gerealiseerd door de medewerkers van Belintra. In WAAK worden verschillende producten van Belintra onder handen genomen: het Roll-It mobiel werkstation, de Medicart medicatiewagen, rolluik transportwagens, verpleegwagens, open transportwagen en het UBeFlex®-stockagesysteem. Volgens CEO Kris Liesmons is WAAK dan ook "écht het verlengde van hun eigen assemblage-unit".

Met de neuzen in dezelfde richting

Kris Liesmons getuigt dat de samenwerking met WAAK op wieltjes loopt en eigenlijk geëvolueerd is tot een echte partnership. Daar is Kristof Casier, Directeur van de Metaalassenblage-afdeling van WAAK, het roerend mee eens: "We weten perfect wat we aan elkaar hebben. Er heerst wederzijds vertrouwen en we kunnen steevast op elkaar rekenen". "En zijn er obstakels of problemen, dan zoeken we samen naar een oplossing", vult de CEO van Belintra verder aan. Volgens de CEO vormen de flexibiliteit die WAAK aan de dag legt, de expertise en de grote aandacht voor kwaliteit dé meerwaardes om met het maatwerkbedrijf in zee te gaan. Voor Belintra specifiek wil hij daar nog één pluspunt aan toevoegen en dat is 'sociaal ondernemerschap': "Het grootste deel van onze klanten zijn ziekenhuizen. Zij zijn dagelijks bezig met de zorg van mensen. Dat aspect vind ik ook bij WAAK terug. WAAK zorgt ervoor dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt toch een plaats krijgen. Ik vind dat dit perfect aansluit bij de missie van Belintra en bij de activiteiten van onze klanten". Deze uitspraak illustreert waarom zowel Kristof Casier, als Kris Liesmons de samenwerking als een partnership omschrijven. Beide partijen hebben heel veel raakvlakken en de neuzen staan duidelijk in dezelfde richting.

Bekijk hier de video over Metaalassenblage:

5. BRUISEND WAAK

Na twee lange coronajaren konden we in 2022 opnieuw onze bruisende zelf zijn. Elkaar ontmoeten, samen feest vieren, terug plezier maken... Het hoogtepunt was ongetwijfeld ons XXL bedrijfsfeest in de zomer, maar daarnaast hadden we nog tal van andere WOW-activiteiten.

5.1. WAAKiki

De perfecte inzet voor een WOW zomer? Dat was ons WAAKiki-bedrijfsfeest! Dat we eindelijk opnieuw mochten knallen en samen zijn, is een kans die iedereen met beide handen heeft aangegrepen!

5.2. Soep met babbeltjes

Je goed voelen op je werk vinden wij heel belangrijk. En met elkaar praten helpt daarbij. Eens tegen elkaar kunnen zeggen wat er die dag tof was of wat je minder leuk vond, lucht op. Dit is de reden waarom wij dit jaar opnieuw onze 'Soep met babbeltjes' organiseerden. Allemaal samen aan tafel plaatsnemen met heerlijk hete tomatensoep, meer moet het soms niet zijn!

5.3. WOW-campagne

In 2020 lanceerden we onze eerste WOW-campagne! Omdat we merken dat de WOW-campagnebeelden bij mensen in het geheugen blijven zitten, hebben we dit jaar de campagne nieuw leven in geblazen!

5.4. Free coffee

Ons omkaderend personeel kan genieten van gratis koffie. We besloten om dit ook aan te bieden aan onze maatwerkers. We begonnen met een test en dit bleek een enorm succes te zijn. Vandaar dat dit nu ook standaard geworden is voor iedereen. Ook werd het aantal automaten in WAAK uitgebreid. En als koffie niet je 'cup of tea' is, dan is er ook goed nieuws: je kan ook chocolademelk, thee en soep krijgen aan onze koffieautomaten.

5.5. Hackathon

Gemeente Kuurne wil haar paardenrenbaan een nieuwe bestemming geven. Een denkpiste is om er een groot G-sportcentrum (sport voor personen met beperking) van te maken. Hogeschool VIVES mobiliseerde haar studenten om hierover te brainstormen en een business plan uit te werken. Om hen vertrouwd te maken met G-sport gingen ze in gesprek met WAAK-medewerkers die fervente beoefenaars zijn. Op het eind van de rit presenteerden de studenten hun plan aan een jury waar ook WAAK-collega's in zetelden. Tussen de voorstellen zaten een aantal heel goede ideeën, dus dit zal in de toekomst ongetwijfeld nog een vervolg krijgen... Wat het ook wordt, het is heel fijn dat G-Sport zo in the picture wordt geplaatst!

5.6. KV Kortrijk en WAAK, een topmatch

Als grootste werkgever van Zuid-West-Vlaanderen, is WAAK sinds jaar en dag trouwe partner van voetbalploeg KV Kortrijk. Wij zijn, net als veel van onze medewerkers, die iedere week fanatiek voor hun ploeg gaan supporteren, fans van het eerste uur. Omdat de ploeg graag investeert

in langdurige partnerships, wil ze haar partners goed leren kennen. Net als ons zien ze dit niet als eenrichtingsverkeer, maar als een samenwerking, die gebaseerd is op wederzijds begrip en vertrouwen, een visie die wij delen en ook bij onze klanten, leveranciers en werknemers toepassen.

Begin september 2022 kwam de voltallige KVK-ploeg naar WAAK om een bezoek te brengen aan de verschillende afdelingen. Ze kregen niet alleen een kijkje achter de schermen aangeboden, met de nodige tekst en uitleg leerden ze wat een maatwerkbedrijf inhoudt. Door ons qua tewerkstelling aan te passen aan onze medewerkers bieden wij hen kansen die ze niet of nauwelijks zouden krijgen op de reguliere arbeidsmarkt. We toonden hen dat WAAK functioneert als ieder ander bedrijf. Ook wij realiseren complex werk en hoogstaande kwaliteit, alleen moeten wij meer rekening houden met onze medewerkers en gebruik maken van de nodige hulpmiddelen, maar de uitkomst is dezelfde.

Aan de vele vragen die we kregen van de spelers merkten we dat het bezoek vele ogen geopend heeft: de omvang van het bedrijf viel op, wat onze mensen allemaal

realiseren, de hightech machines en technologie waar onze medewerkers dagelijks gebruik van maken, enz. Het liet duidelijk een grote indruk na bij de spelers. De uitspraak van aanvaller Dylan Mbayo spreekt daarbij boekdelen: “De medewerkers van WAAK krijgen van mij eeuwig respect. Het is heel mooi van WAAK dat ze mensen de kans geven om te werken”.

Een andere speler, Amine Benchaib, mocht in de metaalafdeling even het werk overnemen van één van onze medewerkers. Achteraf zei Benchaib tegen hem: “Ik zou echt niet kunnen wat jij doet”. Dat laatste illustreert heel mooi waarom iedereen het bezoek zo wist te appreciëren. Twee ogenschijnlijk verschillende werelden, die elkaar vonden en ongelofelijk goed ‘matchten’ doordat ze diep respect kregen voor elkaars werk en skills.

5.7. De WAAK? Het WAAK? WAAK? Wim Opbrouck klaart het uit!

Bekijk hier de
video met
Wim Opbrouck:

In de volksmond spreekt men vaak van ‘de WAAK’, maar dit klopt niet. Helemaal niet zelfs. Het is WAAK. Zonder lidwoord! We vroegen aan de man met de krachtigste stem van West-Vlaanderen (en bij uitbreiding van heel Vlaanderen), Wim Opbrouck, om met deze boodschap op pad te gaan. Wim vatte de spreekwoordelijke koe bij de horens en vervulde zijn missie op onnavolgbare wijze.

Wim Opbrouck maakte hiervan een schitterend filmpje dat viral ging op onze sociale media. Om je een idee te geven: op Facebook werd het filmpje door meer dan 8.000 mensen volledig bekeken, op LinkedIn zo’n 8.500 keer en het werd enorm veel gedeeld, ook door mensen die nog nooit van WAAK gehoord hadden. Een betere promotie kan men zich toch niet wensen?!

6. DUURZAAMHEIDS- VERSLAG

6.1. Werknemers 31/12

GRI code*

A. DOELGROEPWERKNEMERS (WOP/MAATWERKERS) LEEFTIJD (KOPPEN INCL. LANGDURIGE ZIEKEN) GRI 102-8

Leeftijd

	Aantal WOP	
	mannen	vrouwen
tot 20 jaar	5	1
21 tot 30 jaar	146	94
31 tot 40 jaar	158	124
41 tot 50 jaar	178	169
51 tot 60 jaar	272	272
boven 60 jaar	34	33
Totaal	793	693
Algemeen totaal	1.486	

WOP

Loonpremie	Begeleidingsgraad		
	laag	midden	hoog
40%	5	19	0
45%	0	249	8
50%	0	2	4
55%	0	3	0
60%	0	2	1.193
65%	0	0	1
75%	0	0	0

B. NIET-DOELGROEPWERKNEMERS (NIET-WOP) (KOPPEN INCL. LANGDURIGE ZIEKEN)

GRI 102-8

	Koppen		VTE
	mannen	vrouwen	
Werkvloerbegeleider (*)	95	71	156,16
Werkvloerbegeleider arbeidszorg	1	7	6,7
Medewerkers sociale dienst (cf. maatwerk)	1	8	7,01
Ander begeleidend personeel (**)	0	0	0
Organisatie ondersteunend en coördinerend personeel (***)	66	56	109,55
Productie	153	111	224,30
Totaal	316	253	503
Algemeen totaal	569		

C. SUBSIDIE EN ONDERSTEUNINGSVORMEN

GRI 102-8

	Maatwerkers/WOP		Andere (niet WOP)	
	personen	VTE	personen	VTE
Gesco	0	0	0	0
Sine	129	109,1	106	95,7
Lokale Diensten Economie (LDE) doelgroepwerk	/	/	0	0
Doelgroepvermindering jongeren Vlaanderen	59	56,3	1	1
Doelgroepvermindering oudere werknemers	0	0	0	0
Doelgroepvermindering mentors (mentorkorting)	/	/	8	8
Sociale maribel	9	6,9	38	34,4
Ander: art 78 (moeilijk te plaatsen werklozen)	0	0	26	21,1

D. ANDERE STATUTEN NIET IN LOONDIENST

	Aantal WOP	
	mannen	vrouwen
Artikel 60	19	10
Vrijwilligers	9	8
Arbeidszorg	65	46
Brugprojecten	0	0
Werkgestraften	0	0
Andere	0	0
Totaal	93	64
Algemeen totaal	157	

6.2. Uitstroom/instroom tijdens het jaar

GRI 203-2

Uitstroom°	WOP		Ander	Instroom	60 hoog	45 hoog	45 midden	45 laag	Andere
	WOP	Ander							
Pensioen	17	9		PSP	54	0	/	/	/
Werkloosheid met bedrijfstoeslag	33	2		PmAH	77	0	17	/	/
Ontslag werkgever	6	6		UKW	/	/	/	0	/
Andere reden	95	59							

6.3. Doorstroom WOP tijdens het jaar

Extern (naar NEC)	16
Intern (naar ander statuut)	27

6.4. Arbeidsongevallen tijdens het jaar

GRI 403-2

Aantal arbeidsongevallen	123
Met werkverlet	93
Zonder werkverlet	30
Aantal arbeidsongevallen woon-werk	46
Frequentiegraad	41,54
Werkelijke ernstgraad	0,64
Globale ernstgraad	1,82
Registratie incidenten of bijna ongeval	1
Incidenten of bijna ongevallen	5

(1 = registratie; 0 = geen registratie)
indien u deze registreert

6.5. Milieu

Waternverbruik (in m ³)	17.443
Gasverbruik (in kwh)	4.649.000
Elektriciteitsverbruik (in kwh)	2.849.000
<i>waarvan % eigen productie (****)</i>	37 %
Mazoutverbruik (in m ³)	/
Geothermie (in kwh)	/
Aantal afvalstromen	14

GRI 303-1

GRI 302-1

GRI 302-1

GRI 302-1

GRI 302-1

GRI 302-1

GRI 302-1

(Hoofd) transportmiddelen woon werk totaal personeel (%):

GRI 305-1

Gemotoriseerd privé-voertuig(°°)	47 %
Te voet	1 %
Per fiets	23 %
Openbaar vervoer (°°°)	23 %
Ander	6 %
Totaal	100%

6.8. Stakeholders

De organisatie werkt met de volgende stakeholders samen
(1 = beschikt over label, 0 = beschikt niet over label)

klanten	1
leveranciers	1
werknemers	1
lokale overheid	1
andere werkplaatsen	1
andere tewerkstellingsinitiatieven	1
bedrijven uit NEC	1
scholen	1

zorgverstrekkers	1
buurtbewoners	0
andere lokale organisaties	1
lokale samenwerkingsverbanden	1
bovenlokale overheid	1
bovenlokale samenwerkingsverbanden	1
andere bovenlokale organisaties	0

* We verwijzen hier naar de GRI code, de internationale criteria voor duurzaamheidsverslaggeving die vanaf 1 juli 2018 zullen gehanteerd worden.

(*) Begeleiden medewerkers op de werkvloer; voor erkenning verwijzen we naar artikel 45 van het BVR maatwerk 17/2/2017.

(**) Ander begeleidend personeel (excl. werkvloerbegeleiders en sociale dienst).

(***) Overige omkaderingsleden (houden de organisatie draaiende, met als kerntaak oa algemeen beleid, commercieel beleid, kwaliteitsbeleid,... maar ook ondersteunende en logistieke taken)

(****) Eigen productie: zelf opgewekt door MWB via zonnepanelen, windenergie, ...

(°) Cf. sociale balans (resp. code 340,341,342,343)

(°°) Incl. bedrijfswagen, carpool, afzetten/ophalen

(°°°) Trein, bus, tram, ander collectief vervoer (bv. georganiseerd door werkplaats)

(°°°°) Conform wet overheidsopdrachten

